

СОБРАНИЕ НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА

СТЕНОГРАФСКИ БЕЛЕЖИКИ

**од Второто продолжение на Деведесет и петтата седница на Собранието на
Република Македонија, одржана на 30 јуни 1998 година**

Скопје, јуни 1998 година

**ДЕВЕДЕСЕТ И ПЕТТА (95) СЕДНИЦА, II ПРОДОЛЖЕНИЕ,
ОДРЖАНА НА 30.VI.1998 ГОД.**

Дискутанти:

Дневен ред:

1. АНДОВ СТОЈАН 85, 90
2. АБДИ ФАИК 43, 45
3. БИЉАЛИ МЕРСЕЛ 7, 9
4. ВЕЈСЕЛИ АБДЈЛАДИ 13,15
5. ГОШЕВ ТУШЕ 57,96
6. КРСТЕВСКИ ЗОРАН 55,38
7. КОЦЕВСКИ АЦЕ 63, 71
8. МАЉИЧИ НАЗМИ 27
9. МЕШКОВ ЉУПЧО 102,106
10. МИНОВ ПАНЧО 92,93
11. ПЕТКОВСКИ ТИТО (ја води седницата) 1
12. ПОПОВСКИ ЉУПЧО 79,80
13. РАМАДАНИ ХИСЕН 10
14. РУЖИН НАНО 16
15. РАМАДАНИ ИСМЕТ 38
16. РАМАДАНИ САЛИ 107,109
17. СТОЈАНОВСКИ ТОМИСЛАВ 1
18. СТАНКОВСКИ ВЛАДИМИР 20, 23
19. СУЛЕЈМАНИ РИЗВАН 86, 89, 91
20. СТОЈАНОВСКИ НАЌЕ 114, 120
21. ТРИПУНОВСКИ МИРКО 30
22. ТРАЈАНОВСКА НИКОЛИНА 24
23. ТАИРИ МЕВЉАН 110, 113
24. ХАРУНИ СЕЈФЕДИН 49, 52, 55
25. ХАСИПИ КЕНАН 97
26. ШАПУРИК ЗОРАН 73

Т – 12. (Општ претрес по Предлог
Резолуцијата на ЛДП) – стр. 1

СЕДНИЦАТА ПРОДОЛЖУВА...

СТЕНОГРАФСКИ БЕЛЕШКИ
од Второто продолжение на Деведесет и петтата седница на Собранието на
Република Македонија, одржана на 30 јуни 1998 година

Седницата се одржа во Собранието на РМ, сала 1, со почеток во 12,15 часот.

Седницата ја отвори и со неа раководеше Тито Петковски претседател на Собранието.

ТИТО ПЕТКОВСКИ:

Дами и господа пратеници, продолжуваме со работа по 95-тата седница на Собранието.

Пратениците Благоја Стефановски, Јане Ангеловски, ме известија дека од оправдани причини не се во можност да присуствуваат на седницата.

Констатирам дека на седницата присуствува мнозинство пратеници и дека Собранието може полноважно да одлучува.

Точката 12 е општ претрес по Предлогот на резолуцијата на пратеничката група на ЛДП и овде, според оваа евиденција, господинот Андов имал збор, но добро (пратеникот реагира затоа што нема претставници од Владата).

Има збор г-динот Ружин.

Можете да се откажете, не е задолжително.

(Пратеникот се откажа од дискусија).

Има збор г-динот Назми Маљичи. (Пратеникот не е тука).

Има збор г-динот Томислав Стојановски.

ТОМИСЛАВ СТОЈАНОВСКИ:

Почитуван претседателе, почитувани колеги пратеници, денеска немаме претставници од Владата, но тука сме ние. Расправата по оваа резолуција ја започнавме во четвртокот за да продолжиме денеска, по воведни излагања на двајца компетентни министри и слушнавме едно значајно излагање на предлагачот на резолуцијата во име на ЛДП од координаторот Стојан Андов. Да напоменам дека и ДПМ се приклучи кон овие две Предлог - резолуции. Самиот интерес, самото внимание на целата македонска јавност свртено кон оваа резолуција укажува дека, на некој начин, треба да се расправа на оваа тема. Тука морам, пред се, јавно да изразам благодарност и да го пофалам претседателот на Собранието, што овие две резолуции ги стави на дневен ред без претходно да одиме на изгласување, затоа што најверојатно спрема расположението овие две точки не ќе го видеа дневниот ред.

Тоа охрабрува дека постои еден општ интерес дека за оваа тема и за овие настани треба да се расправа во овој собраниски дом. Дотука нема ништо спорно. Воопшто не треба ниту да не навредува, ниту да замеруваме за она што значи прифаќање дека една ваква резолуција и во изменета форма треба да биде донесена и нормално спротивставени ставови дека таквата резолуција нема да помине во Парламентот и јас велам нема да помине со оглед на составот, но резолуцијата има едно друго значење кое треба сите да го прифатиме дека јавноста, со право очекува во овој Парламент да се разговара за настаните на Косово, за вежбите на НАТО кои поминаа и кои ќе следат најверојатно и воопшто преку сето тоа за позицијата на РМ во сите овие настани.

Сметам дека дискусиите кои ќе следат треба да одбегнуваат тврди ставови во смисла на етикетирање дека е некој НАТО-вски расположен, некој анти НАТО-вски и сл. Мислам дека таквите квалификации ниту ги содржи резолуцијата, ниту пак треба да бидат вокабулар на оваа говорница. По однос на она што значи перспектива и визија на РМ за зачленување во овие асоцијации и НАТО и ЕУ и др., имаме постигнато општ партиски консензус. И тука нема ништо спорно.

Меѓутоа, не можам да прифатам после само една единствена дискусија веднаш во медиумите со крупни букви било напишано дека оваа резолуција значи дека, Македонија ќе претрпи огромни штети и дека се оддалечува од полноправно членство во НАТО.

Не можам да прифатам вакви квалификации од многу причини. Пред се не можеме да сватиме дека меѓународната заедница не го одредув третманот врз база на сервилност, послушност и низа други квалификации кои не се својствени на независна, суверена и самостојна држава. Сигурно дека НАТО има свои правила, дека има свои критериуми кои треба да се исполнуваат. Меѓутоа, безрезервно да се прифати од територијата на РМ да се прифати можноста за директни напади на соседна држава, во услови кога имаме прокламирано официјално политика вградена дури и во Уставот, дека ќе имаме политика на еквидистанца кон сите соседи, за да во еден период направивме дури едно понижувачко корегирање на Уставот на РМ, за да удоволиме на она што значеше цинизам, потценување, понижување, дека од Македонија на таа држава не и претстои никаква реална или потенцијална опасност. И тоа го направивме во Уставот.

Навистина е така, дека од Македонија не и претстои опасност на ниту една соседна држава. Ако е така, зошто да бидеме инволвирани во едни состојби кои трајно не мора да значат и траен мир и почитување и добрососедство, ако дозволиме од нашата територија практично се вршат дејствија кон соседни земји, без оглед за која земја да се работи. Прашањето на НАТО - Алијансата и партнерите мораме да ги анализираме од една единствена позиција, а тоа е интересот да не бидеме во заблуда дека НАТО - Пактот Македонија ќе ја прифати како членка, како свој партнер, заради тоа што Македонија тоа го сака. Поширокиот интерес сигурно дека ќе одлучува и дека на тој план ние мораме добро да размислуваме за нашите идни потези.

Состојбите на Косово кои се основа на оваа резолуција, гледаме дека секој ден се менуваат, за жал, кон ескалација на судирите со молскавично менување на ставовите и позициите на сите фактори и компетентни и директно заинтересирани и фактори кои ја презедоа улогата на смирување, ако може, на состојбите на Косово. Во таа дипломатија, во таа дипломатска активност доживувана дури и изненадувања кои се изненадувања и за многу земји на НАТО - Пактот. Изненадувањата се дека една Германија, нај лојалниот партнер досега, преку својот министер за надворешни работи Клаус Кинкел со право го поставува прашањето дека, интервенциите на НАТО треба да бидат одобрени од ОН. Кон ова се придружуваат и други членки како Данска, но се придружуваат и други моќни држави како што се Франција, Русија Кина и др. Се со една цел, ако може, интервенцијата да биде одбегната. Не можеме да сватиме дека со притисок на моќна воена сила работиме во интерес на мирот. Тоа се апсурди кои никогаш не дале резултати. Зошто не дале резултати? Затоа што повторно на крајот на тие граѓани кои таму живеат, ќе им остане да ги разрешуваат прашањата и проблемите.

Само да ве потсетам сили на НАТО минатата година имаше во Албанија, но веднаш по распадот на системот на државата, овие сили најбрзо си заминаа и оставија тие граѓани што живеат таму да си најдат решение и еве на пат е тоа решение да се изнајде. Што би било кога овие авиони на НАТО ќе ја завршат својата задача со бомбардирање преку Македонија и потоа ќе си заминат. Кому ќе ги остават проблемите? Да не мислиме дека ние ќе имаме трајна заштита и дека заштитата ќе може да биде на секој м2 од нашата татковина.

Понатаму, се повеќе преовладува мислењето дека со еден ваков притисок НАТО, САД и други држави застануваат на една страна на конфликтот, охрабруваат терористички активности, што е видно и дека практично се губи неутралноста во оваа насока. Се плашам дека и ние поведени од ова веќе ја изгубивме нашата неутралност за што зборува и другата резолуција за која веројатно ќе дискутираме кога таа ќе дојде на дневен ред. Сега кога целата јавност со право очекува и нејзините размислувања и нејзините ставови да бидат тука пренесени во овој Парламент, како претставнички дом на граѓаните, ние веднаш на нож, веднаш на почетокот елиминираме секаква помисла дека една ваква резолуција може да биде изгласана во овој Парламент, па и нека не биде резолуција, нека биде декларација, нека бидат заклучоци на крајот на краиштата на овој Парламент, зрелоста на овој Парламент, зрелоста на самостојна, независна, суверена држава, која гради добрососедски односи со сите држави ќе ја афирмираме преку расправа во овој Парламент. Да не живееме во заблуди дека интересите на поголемите сили во овој случај се минорни. Зошто да не размислуваме дека во однос на косовскиот конфликт Албанија и Македонија да бидат една тампон зона, една сигурносна зона, која сепак ќе претставува една заштита на југоисточното и јужното крило на НАТО и натамошните стратегиски наоѓалишта на нафта итн. Да не бидеме во заблуда дека, еден таков конфликт ќе не остави на страна и ќе бидеме имуни од она што би значело разгорување на еден поширок конфликт.

Молскавичните измени на ставовите и на позициите дури директно да се преговара со терористите на Косово овие денови што е преседан во светската политичка пракса, ме наведува да размислувам многу по зрело и по трезвено и да не се залетуваме со давање на "карт-бланш", дека преку територијата на РМ може да се прави што кој сака и спрема кого сака. Мислам дека, воопшто нема да биде променет тајмингот на прифаќање на нови членки во НАТО и ЕУ, напротив, мислам дека една сериозна расправа во овој Парламент и во наредните денови и месеци ќе значи зацврстување на преговарачките позиции на РМ, а не обратно. Зацврстување дека Македонија претставува значаен стратегиски реон во целиот регион и спрема тоа не смее таа нејзина позиција да биде прокоцкана, злоупотребена и девалвирана. Во таа насока предлагам и го прифаќам предлогот на единствениот дискутант за сега од име на предлагачите во една релаксирана, трезвена атмосфера да се предложат некои измени во таа резолуција, да се изменат дури и реченици, можат да се внесат и ставови и мислам дека, тоа ќе биде богатство ако слушнеме и конкретни предлози за формулацијата на оваа резолуција.

Ќе ви пренесам мислења и ставови од граѓаните и народот кои се сведуваат од прилика на следното: "Добро е што ви текна кога целиот свет е возбуден, кога од целиот свет доаѓаат и во Македонија и на Балканот, луѓе да разговараат, да преговараат, да разменуваат мисли за косовскиот конфликт, добро е што ви текна во Парламентот да проговорите за да слушнеме и ние што се случува пошироко и како вие размислувате".

На крајот со една молба МРТВ да се потруди оваа седница да им биде достапна на сите граѓани во Републиката, а не само на оние кои можат да го следат третиот канал, каде обично овие преноси се пренесуваат во попладневните часови.

Лично сметам дека оваа седница е многу важна, битна и трета да им биде достапна на граѓаните на РМ. Благодарам.

ТИТО ПЕТКОВСКИ:

Има збор г-динот Биљали.

МЕРСЕЛ БИЉАЛИ:

Г-дине претседателе, дами и господа пратеници, јас воопшто нема да се впуштам во мотивите на предлагачот по однос на резолуцијата која е на дневен ред, дали од маркетиншки причини, дали од пропагандни причини или сепак предлагачот е навистина убеден дека треба такво нешто, тоа е прашање кое припаѓа на предлагачот и кај мене таа претпоставка останува на ниво на презумпција. Не сум за тоа ова прашање да се постави на емотивен начин, односно кои луѓе се определени оваа територија да служи и за такви цели, јас сум поборник на тие што ова прашање го гледа чисто политички, функционално и правно.

Сметам дека евентуално прифаќање на оваа резолуција, би имало далекусежни политички последици, далекусежни меѓународно правни последици и дури далекусежни егзистенцијални последици.

Прво, кај далекусежните политички последици ова прашање го гледам врз основа на два аспекти.

Првиот аспект е овој, сите релевантни политички партии имаат скоро консензус во однос на прашањето, односно полноправното членство на РМ во НАТО. За сега ние имаме статус на странка која е врзана со Договорот за партнерство за мир и замислете на почетокот да ги игнорираме обврските кои сме ги прифатиле со овој договор.

Второто прашање е, можноста на меѓународните релевантни структури да вршат своевиден селективен пристап во однос на политичките партии на РМ и некоја групација сепак да се квалифицира како групација или политичка партија на која НАТО и служи, односно интеграцијата во НАТО и служи само за фразеологија и демагогија што исто така може да има одделни влијанија во натамошните демократски процеси, мислам конкретно на изборите.

Втората димензија е, другиот аспект кој се однесува на меѓу соседските односи. Ништо нема лошо соседот, односно државата која ни е во блиско соседство сепак да не се воспоставуваат такви односи кои ќе бидат хипотека во иднина, меѓутоа ние тука мораме да внимаваме на еден многу прагматичен баланс. Исто така, мора да имаме предвид дека сепак имаме и друг сосед кој ќе биде некој ентитет во иднина и тие односи со тој исто така важен сосед да ги ставиме под хипотека.

Втората димензија, меѓународно - правниот аспект. Ние како држава сметам дека прифаќајќи ја евентуално оваа Резолуција, сме на пат да промовираме една политика која ќе биде политика против сите, односно политика против целата меѓународна заедница, што е докажано како поминуваат тие држави кои водат политики против целата меѓународна заедница.

Второ, што е важно, ние сме членка на ОН и тоа претпоставува дека ние мора да ги почитуваме сите определби од Повелбата на ОН. Членот 43 на Повелбата на ОН многу е

јасен и таксативно пишува дека, сите држави членки по барање на Советот за безбедност се должни да ги отстапуваат дури и оружаните сили, а и територијата и транзитот и се што е поврзано со тоа. Значи практично со оваа Резолуција ние директно ја прекршуваме Повелбата на ОН членот 43 на оваа Повелба.

Третото прашање во однос на овој договор Партнерство за мир што пред малку објаснував некои работи и сметаме дека не сме ние како држава во позиција да не ги почитуваме тие одредби, од причина што непосредно ќе зависи нашата безбедност дури и постоење како држава. Ние не можеме од НАТО и од другите безбедносни структури да бараме само права, да бараме само поддршка, да бараме заштита за нашата безбедност, територијалниот интегритет итн., меѓутоа кога би требало да исполниме дел од обврските, или нашите обврски, тогаш да кажеме: не. Тоа ќе беше катастрофално со големи последици. Ние мора максимално да ги исполнуваме сите обврски предвидени во договорот за Партнерство за мир. Поинаку укажувам дека ќе се впуштаме во доста сериозна и чувствителна ситуација.

Третиот сегмент се однесува на прашањето на можните егзистенцијални последици за државата. Ние мора да бидеме свесни како држава дека меѓународната заедница, односно релевантните фактори ќе не поддржуваат, колку ние ќе бидеме способни да ги почитуваме меѓународните норми и наши обврски. И опасна игра ќе беше ако ние отстапуваме од таква генерална определба, кој луксуз нема да си го дозволат ниту најсилните држави во рамките на меѓународната заедница.

Мислам дека, Резолуцијата во себе е контрадикторна, односно почнува со реченицата дека ние се определуваме за полноправно членство во НАТО, па понатаму да кажуваат дека никој нема право ниту орган, ниту структура, ниту поединец да донесува одлука да се отстапи територијата на Република Македонија за преземање присилни мерки против една држава. И веројатно и предлагачот е убеден во ова дека Резолуцијата е контрадикторна во себе и можеби ќе беше паметно ова што го кажа Исмет Рамадани оваа Резолуција да се повлече од дневниот ред и така да почнеме да работиме по другите точки на дневниот ред.

И на крајот да кажам дека сепак ние како држава мора да бидеме убедени дека, од витално значење е решавањето на конфликтот во Косово. И тоа не само од сегмент на безбедносните причини, туку и од другите сегменти како што е економскиот сегмент, како што се интеграционите процеси итн.

ХИСЕН РАМАДАНИ:

Почитувани колеги, по повод Резолуцијата сакам и јас да кажам неколку збора, бидејќи нејна не бев тука ги прочитав излагањата на министрите и на г-динот Андов и се разбира и другите предлози за повлекување на Резолуцијата. Сакав едно чувство да го споделим со Вас, откако настана проблемот со барањето за изведување на тоа надлетување над Република Македонија на силите на НАТО.

Имам впечаток дека во политичкото милје на државата во дел на политичките сили се случила некој вид дилеми, или се појавила некој вид дилеми по однос на стратешките насоки на нашата политика. И тоа мислам дека нивниот интензитет загрижува, затоа што по мене тој интензитет можеби и несакајќи од самите автори ја загрозува и самата бит на Македонија и нејзината безбедност. Еве неколку причини.

Прво, сосема е јасно дека во современиот свет индивидуална безбедност особено во регионот на Европа нема. Секоја надеж дека Македонија може самостојно да се заштити, мислам дека е илузија. Македонија може да се заштити само со заштита на сите соседи на добробит и мир на регионот и со вклучување во меѓународните асоцијации за взаемна и колективна заштита. Мислам дека, навистина дилемите можат некогаш да бидат и емотивни, можеби и непредвидливи, можеби и резултат на некои синдроми историски што ни се наталожени, а не сме свесни за нив до крај. Но, тие во меѓународната арена предизвикуваат исто така дилеми. Јас особено би се борел против тоа ние да бидеме предизвикувачи на дилеми во однос на нас, во однос на нашите барем петогодишни определби од новиот Устав наваму.

Второ, мислам дека не смееме да дозволиме да бидеме разбрани од светот дека имаме два стандарда, кога се работи за заштита за нас индивидуално и кога се работи за заштита на мирот во регионот, затоа што заправо сите меѓународни релевантни структури инсистираат на тоа индивидуалната сигурност во Европа, а особено на Балканот и колективната да се поврзуваат. Дури верувам за некои што се подобри познавачи од мене не е тајна, но морам да ви кажам дека на проблемот на Балканот убеден сум Америка и НАТО сака да ги обедини и европските ставови кои што се уште се поделени. И не е тоа чудно, не е ниту ненормално. Америка за да го обезбеди својот престиж како прима велесила таа мора да ја обедини Европа, а Европа не може да се обедини доколку и ставовите околу Балканот не бидат барем далеку поприближни од она што биле во текот на оваа историја на овој век. Дури и во кризни вакви ситуации како што е Косово, таа тестира можности за обединување на европските ставови, а со тоа и на ангажирање на балканските сили по тие прашања да бидат по активни. Затоа, сакав да кажам дека ние не смееме да оставиме впечаток дека нас само ни е гајле за самите себе, а за се друго, што сака нека се случи.

Мислам дека, по однос на прашањата на Балканот, Македонија е исправена уште пред една историска задача. Таа мора својата стратегија сега како самостојна држава за Балканот и за сите состави на Балканот, за сите содржини на Балканот, за сите проблеми на Балканот да има сопствена државна и национална стратегија. Таа не може повеќе натаму со копирање на стратегиите на другите држави, кои што и во однос на Македонија биле големодржавни, хегемонистички, со нив да се раководи во однесувањето кон проблемите на Балканот. Па тоа важи и за албанското прашање, сум кажал неколку пати и интра прашањата врзани со албанците во Македонија и со албанското прашање воопшто на Балканот. Македонија за тие прашања мора да има сопствена реков и национална, ако сакате потесно македонско - национална програма и државна програма на Македонија и стратешка и тактичка, сакам да кажам и стратегија и политика. Исправени пред такви проблеми сега историски да кажам, ние не можеме да ги одбиеме иницијативите, кои што се засновуваат на далеку пошироки анализи, подлабоки согледувања на проблемите околу нас.

Да завршам со тоа, мислам дека, состојбите и кризата на Косово мора да биде од витален интерес и за самата Република Македонија. Ние не смееме да бидеме иницијатори за прејудиирање на било какво решение, но од друга страна ние не смееме да бидеме пасивни во потпомагање на насоките кои што водат кон тоа решението по можност без крвопролевање, без масакри, без полициско - воени интервенции кои што се прават на Косово. Ова не е ориентација дека Македонија има нешто што се коси со интересот на

српскиот народ. Напротив ниту Америка нема таков интерес. Тоа е во интерес и на српскиот народ косовското прашање да се реши во полза на интересите на граѓаните на Косово, бидејќи сигурно е веќе покажаа историско искуство досега. Навистина границите не смеат да се менуваат со сила, но и статус кво репресивен не може да се одржи со сила. И тоа се покажа дека е невозможно.

Според тоа, ако и двете страни немаат друго решение тогаш може трет фактор светски во интерес на мирот и да го наметне мирот, ако треба и со присилни средства, ако немаат снага внатрешните сили да го донесат. Во таа ориентација за добро викам и на српскиот и на албанскиот и на македонскиот народ мора да придонесеме сите. Само тоа ни е решение. Инаку во друг случај ќе биде тотален хаос и се плашам, многу се плашам дека може да биде кобно за сите.

АБДУЛАДИ ВЕЈСЕЛИ:

Почитуван претседателе, почитувани дами и господа пратеници, искрено да кажам мислев дека навистина по најавата од страна на нашиот координатор дека треба оваа Резолуција од страна на ЛДП да се повлече, што мислам дека повлекувањето на една ваква Резолуција е во интерес и на граѓаните на Република Македонија и на самата држава Македонија. Меѓутоа, ете, такво нешто не се случи, па ќе се обидуваме нешто да кажеме околу Резолуцијата, предлагањето на оваа Резолуција на овој Парламент.

Сите знаеме дека има еден консензус на политичките партии кои дејствуваат во Македонија за интегрирање на земјата во структурите на НАТО, Алијансата и на Европската Унија што е утврдена и како стратесиска определба на РМ. Тука би ги спомнал и тие вербалните изјави и декларации на поедини партии и нивни претставници изразени во тој дух. Денеска за жал излегуваме со разни резолуции кои се двосмислени, а гледано од суштински аспект всушност се против вакви интеграции.

Па оттука според нашите оценки и според нашето длабоко уверување, поставувањето на дневен ред на вакви и слични резолуции се во тесна врска со партиски маркетиншки активности пред парламентарните избори. Иако таквиот приод категорично се одречува од страна на одредени партии. Наместо да се бараат вистинските причини зошто Република Македонија доцни со зачленувањето на Северно - Атлантската алијанса како и во другите европски структури, денеска тука во ова Собрание се случува спротивното, се одобруваат и се поддржуваат разни предложени резолуции на една политичка партија, односно и на некои помали и нерелевантни партии, со кои се оптоваруваат во уште поголема мера меѓуетничките односи во Република Македонија, покрај фактот што се декларираат за добри односи, а забораваат дека тоа им штети и на нив самите. Наместо тоа треба да се дискутира за европеизација на Балканот и за причините зошто земјите од Југоисточна Европа, сеуште не се спремни да се вклопат во таквите структури. Зошто некои балкански земји сеуште не се ослободиле од багажот на минатото и не се фатиле во костец со времето, како и проблемите на демократијата во транзициониот период кои имаат длабоки потреси на нестабилност на внатрешен и надворешен план, како што е денес на пример Југославија во редуциран модел на држава која не може да најде вистински пат кон демократијата.

Токму затоа во регионот на Балканот сеуште не може да се зборува за глобална стабилност, или демократија се додека не се реши првично и врз база на демократски принципи кризата околу косовското прашање. На Косово српскиот режим врши невидено етничко чистење, на територии каде не само што се кршат човековите права и слободи, туку наоружани српски воено - полициски и пара милитарни сили вршат вистински геноцид кон недоволното цивилно население.

Затоа, наместо да се дискутира околу овие прашања и да се осуди теророт на една не демократска држава кон граѓаните, се прави спротивното: некои политички сили во Македонија се ставиле во улога на заштитници на токму таквата не демократска држава на преостанатиот дел на некогашната Југославија. Според тоа, по правично ќе беше ако ги поддржувавме активностите на меѓународните организации во нивното превентивно делување, во запирањето на еден поширок вооружен конфликт што е провоциран од српската страна. Ако не се остваруваат евидентни дипломатски резултати, како што е денес случај со српскиот режим на кои им се врши политички и дипломатски притисок, а и покрај тоа не престанува државниот терор против цивилното население, тогаш не треба да се исклучи и воената опција, во меѓународното воено интервенирање, што може да резултира со прекин на воените дејствија на воено политичките сили на Србија во Косово. Сето тоа е од големо значење за одржувањето на политичката стабилност и за зачувување на територијалниот интегритет на Република Македонија.

Затоа ние бараме поголема ангажираност на контакт групата на Европската Унија, на САД и други за престанување на насилството на Косово. За отпочнување на вистинскиот дијалог меѓу Албанците и Србите за политичко решавање на косовскиот проблем. Но, ако во тоа не се успее, ако продолжува српската агресија, тогаш ќе треба да биде и треба да се применува последната варијанта за попречување на понатамошното ширење на кризата во самото Косово, па и пошироко во регионот. Во тој регион се наоѓа и Република Македонија. За да се одбегне сето тоа ние како Парламентарна група на Партијата на ПДП, мислиме дека ќе биде неопходно аплицирање на воена интервенција од страна на НАТО во Косово. Ако се осврнеме на еден друг аспект, навистина чудно делува ставот на предлагачот на оваа Резолуција, па и на другите политички структури во Република Македонија, околу прејудувањето на политичкиот статус на Косово. Во прв ред, поаѓајќи од фактот дека ние тука не сме некои релевантни фактори на ниво на европски земји на политичко одлучување кои се ангажирани во таа насока.

Таков еден став ни дава за право да дојдеме до некоја апсурдно сознание во склоп на политичката логика на работите. Тука пред се мислам на независноста на Косово, што во никој случај не може да ја загрози стабилноста на Македонија, туку напротив. Тоа може да придонесува во релаксирање на меѓуетничките односи кај нас, во спротивно по таа логика на работите, стабилноста на Македонија и незиниот опстанок, би можел да ја загрозуваат и постоењето на државата Албанија, па ако сакате да ги спомнам и другите држави кои ја опколуваат Македонија, како што е Грција, Бугарија итн. Треба да бидеме сигурни дека ништо лошо нема да има од независноста на Косово, затоа што и таа е определена кон европската интеграција како што е впрочем и Македонија и некои други земји од Југоисточна Европа од регионот. Нема да има ништо лошо од слободното комуницирање, разменувањето на капиталот, идеите итн.

Сосема на крај, сакам да заклучам, Македонија како сите што знаеме е член на Програмата "Партнерство за мир", која очекува во догледно време да биде и постојана и рамноправна членка на ова силно воено политичка алијанса, од која произлегуваат права и

обврски. Затоа, како држава Македонија, покрај остварувањето на правата, обврзана е да ги остварува поставените обврски и тука друга алтернатива мислам дека нема.

НАНО РУЖИН:

Дами и господа пратеници, со оглед дека расправата се разви, сепак би сакал да кажам неколку зборови за оваа тема, мислам од фактот што сум повикан како претседател на македонската група во Северно - атланското собрание. Ако го отфрлиме маркетиншкиот аспект на моментот и на емоциите што се искажани во оваа резолуција, инаку без наслов, намерата на предлагачот, ќе се согласите со мене, е сосема пасифистичка, мирољубива и лично да ви кажам воопшто не се сомневам во про натовската позиција на ЛДП, дотолку повеќе и што мојот колега кој што доаѓа постојано е присутен и активен и господинот Андов исто така ја поддржува промоторската ориентација на Македонија, а исто и тие едногласно гласа за пристапот на Македонија кон НАТО.

Меѓутоа, лично сметам дека се работи за една голема политичка грешка на ЛДП, затоа што еден политичар, па дури да е од Балканот, не би можел да бега од она што специјалистите на Меѓународната политика го нарекуваат реална политика, чија основна суштина, или прагматична цел, е пред се националниот интерес на државата, мислам дека токму во таа насока е направен овој превид на ЛДП, затоа што од овие теми произлегуваат повеќе толкувања, калкулации, но еден златен принцип кој што го респектираат сите во меѓународните односи, тоа е принципот во смисла исто како во животот, кога ќе настапи криза, или нешто ви се заканува, секој се врти кон сопствениот интерес, кон сопствената безбедност, кон сопствената сигурност. Така и во овој случај. Тие пред се, со оглед дека недалеку од нас имаме едно мошне опасно подрачје, едно од нај опасните подрачја во Европа, мораме да се свртиме пред се, кон виталните интереси на Република Македонија а тоа е безбедноста и стабилноста на Република Македонија. Инаку, никој од нас не го става под знак на прашање пријателството и добро соседството кон соседите, пред се кон СР Југославија, ние дури можеме да навиваме за нивните фудбалери и да ја слушаме музиката, да го респектираме тој јак културен потенцијал, традициите со кој што живеевме и така натаму.

Меѓутоа, како реални политичари пред се, мораме да се свртиме кон виталните интереси на Република Македонија. Независно од фактот што нашите министри истакнаа дека Република Македонија, чисто заради иднината, заради онаа единствена безбедна архитектура на Балканот во која што и ние учествуваме, сакаме да имаме постојано добри односи со соседите, сепак во оваа резолуција се потенцира нешто во смисла кое што може да прозвучи дека Македонија практично е ратоборна настроена кој својот сосед. Меѓутоа, би ве потсетил, како беше кога за Македонија не ја гарантираше никој нејзината меѓународна безбедност.

Уште ни се во сеќавање кога некаде ќе пукнеше во Босна или подалеку на оние постојани дежурства, кои што се вршење во разните школи и работни места. Денеска веќе ги немаме. Зошто? Затоа што сме пред вратите на НАТО, како земја членка на Партнерството за мир. Имаме уште така и обврски според СОФА договорот, за кој што зборуваа и двата министри во смисла на интер оперативноста, еден принцип кој што е мошне значаен во рамките на Партнерството за мир, но независно од тоа, а и тука чувме некој баритони, некако како да има сомневање во нашата ориентација кон НАТО. Пред се сеуште НАТО го доживуваме како чисто војничка институција. Вредносниот систем на НАТО и ако сакате таа култура на НАТО е пред се, демократијата, стабилноста, има и една економска димензија, да не зборувам за капиталот кој што секогаш има доверба онаму каде што е НАТО.

Според тоа, а нема потреба НАТО пред се да го гледаме низ ваквите димензии, а лично мислам дека резолуцијата по малку наликува на одредено отстапување, извинување, па и страв да не згрешивме нешто, ете се случи вежбата, вежбите се одржаа на нашата територија, но за напад повеќе не доаѓа никако предвид, но ние и понатаму остануваме членки на Партнерството за мир, односно решителни кон НАТО. Рековме и уште еднаш ќе повторам, Македонија нема никакви амбиции, барем од она што го слушаме како пратеници во рамките на Северно - атланското собрание да се меша во внатрешните состојби на државите, Македонија ја поддржува улогата на НАТО, улогата на групата за контакт и ние сме свесни дека таа криза на Косово може да дегенерира, да има одреден негативен ефект врз стабилноста на Македонија.

Во таа насока, препорачувајќи ја оваа Резолуција како израз на политичка грешка, да биде повлечена, ќе ги набројам неколкуте причини заради кој сметам дека истата треба да ја повлече ЛДП, пред се би кажал дека прво најзначајното нешто во овој момент е стабилноста и безбедноста на Македонија, гарантирана од пошироката меѓународна заедница од системите на колективната безбедност и пред се, од НАТО.

Второ, мислам дека нема потреба да им се држи лекција на Министерството за надворешни работи на АРМ и на останатите одговорни институции во државата, кои се занимаваат со меѓународната активност, бидејќи самата резолуција нагласува дека наводно е направен некој пропуст на дипломатски план. Ако не ми верувате јас би го цитирал и Холбрук, кој што со најголем пиетет се изрази за надворешната политика на Република Македонија. Не е ниту политичко опортуно во овој момент да ставаме под знак на прашање нашата ориентација кон НАТО и кон евроатланските институции. Јас воопшто реков дека не се сомневам во ориентацијата на ЛДП, меѓутоа, ќе се согласите ако читате меѓу редови, а вие сте политичари и оние што анализираат исто се политичари имаат сенс за тоа што значи и што би значела една таква резолуција во овој момент да усвои нашиот Парламент. Наводно како една дилема на нашата про натовска ориентација. Сметам дека, затоа не сомневајќи се во ориентацијата на предлагачот, сепак сметам дека не соодветствува на нивната вистинска позиција таква една резолуција. Конечно, изгледа дека се произлезе од акцијата "Решителен сокол", која што некој можеби ја доживеаја како еден вид опомена, исклучиво за СР Југославија. Меѓутоа, и други набљудувачи кои се многу покомпетентни од мене истакнаа дека таа беше насочена чисто против, во смисла на контрола на судирот што се врши на Косово, а како што знаеме тоа е од една страна војската на СР Југославија, од друга страна на оружените трупи кои себе се нарекуваат ослободителна армија на Косово и која што како што гледаме иако нема правен субјективитет, меѓутоа Холбрук има одредени контакти и таа ќе биде прашана за конечното мирно решавање на овој судир. Според тоа, акцијата беше насочена кон дисциплинирање на двете страни за побрзо наоѓање на решението и во таа насока ние таа акција ја поддржуваме.

Конечно, не би сакал сега во етимолошкото значење на оваа резолуција да навлезам, меѓутоа, тука мојот колега Атанас е многу повешт, но ми смета на пример кога веќе е предложено вели, никој во Македонија ниту поединец, ниту државен орган, нема право да

даде согласност територијата на Република Македонија да биде употребена за подготвување, организирање на напад, врз било која од соседните држави. Тоа дали значи дека врз не соседните држави таа може да биде употребена. Дали значи дека против кој ни е не сосед на пример Босна, Словенија, Хрватска итн., значи македонските воени потенцијали и територијата може да биде употребена. Значи од некој етимолошки аспект не соодветствува овој текст на тоа за што е напишан.

И конечно сметам дека еден вид резолуција повеќе би одговарал на една пацифистичка невладина организација, а не на една сериозна политичка партија која има амбиции да раководи со оваа држава и веројатно во тие свои амбиции многу би погрешила, кога истата би ја гласала.

ВЛАДИМРИ СТАНКОВСКИ:

Почитуван претседателе, дами и господа пратеници, денес ќе разговараме за една многу важна тема, а тоа е нашата резолуција, а тоа е резолуцијата на Пратеничката група на ЛДП.

Можеби со оваа резолуција ние истакнавме заедно со вас пратениците на овој висок дом, така беше и на крајот на излагањето на г-динот Андов речено дека сакаме заеднички да ја донесеме и баравме од вас да дадете прилог текстот да се подобри и таа резолуција да биде донесена како еден документ, со кој ние се оградуваме према актуелните состојби во регионот и према нашите соседи.

Суштината на резолуцијата е таа што, пред се таа води сметка по нас и затоа бараме за нашите национални и стратешки интереси, а со ништо не ја нарушува нашата лојалност према НАТО и се она што спаѓа во партнерството за мир. Меѓутоа, што се случува. Се случи тоа да се изместат местата од своето место и наместо Собранието да расправа по оваа тема пред Владата да даде согласност за користење на воздушниот простор на РМ за изведување на вежбата, ние останавме аутсајдери, Парламентот расправа по случувањето на тоа нешто. Со ова покажуваме дека апсолутно немаме долгорочна стратегија за одбрана и стратешките интереси на РМ. Тоа е факт, ние работиме од ден за ден, секој пат кога ќе се оди во Брисел, или кога ќе се разговара со било кој од надвор се носат добри вести, не се кажуваат вистините и тоа така до недоглед. Веднаш по истакнувањето и презентирањето на Резолуцијата, веднаш потоа се вклучи машинеријата, огромната машинерија агитрофот почнувајќи од младинците, вклучувајќи ги министрите и завршувајќи со претседателот на РМ, каде што Резолуцијата е квалификувана како маркетинг, дека е анти натовска и дека во неа најголем призивок на неутралност. Господа овие три квалификации, јас мислам дека оваа тема е така сериозна и не може да стане збор за маркетинг. На крајот на краиштата ние и баравме од вас поддршка и заедничка соработка и тоа ќе излезе како документ од сите нас. Значи сериозна е темата за да воопшто помислиме дека е тоа маркетинг. За мене маркетинг е кога зборуваме дека пред три - четири години дека пругата за Бугарија источниот правец од Куманово ќе биде пуштена, но ништо не е направено, и кога се зборуваше кога се држеа митинзи и кога се стави камен темелник на таа пруга, тоа беше маркетинг. Се направи маркетинг, си отидоа, биднаа избори и ништо од пругата. За мене тоа е маркетинг. Дека е анти натовски, мислам дека беше спомната од претходникот, дека ЛДП секој пат е меѓу првите и прва се залагаше за вклучување на Република Македонија во НАТО структурите и во вклучување во сите одбранбени системи. Према тоа, анти натовска политика со оваа Резолуција, мислам дека е исклучена можноста да поминеме на тоа, меѓутоа се користеше и се користи тој термин.

И уште околу неутралноста. Тој збор беше користен го користеше и претседателот на Републиката. Јас мислам дека ние со оваа Резолуција ние сакаме да бидеме, односно да се декларираме дека сме надвор од овие позиции и дека не сакаме нашата територија да се користи за било какви напади и агресии врз соседите. Јас господата ги прашувам и многу ми е жал што министерот за одбрана не е тука, јас би го прашал за кого ние треба да се определиме во овој случај. Бидејќи станува резолуција за нашите соседи, дали тој бара ние да се одредиме дали сме за СР Југославија или дали сме за ОВК. Дали тоа треба некој да ни каже за кого е тој одреден, па и ние да се одредуваме. Ние сме господо во однос на оваа резолуција, сакаме да го искажеме нашиот однос кон соседите и сакаме да кажеме дека не сакаме нашата земја да биде користена за било какви цели.

На крајот на краиштата во судирот со Косово се двајца. Е Југославија, односно Србија и таканаречена ОВК. Вие знаете дека во своите записи и во своите прокламации дека ОВК исто и еден дел од Македонија прогласен за зона 2 за делување. И ние во никој случај не можеме да се согласиме со една таква констатација за некоја терористичка група да се приклониме кон неа или кон Југославија и затоа остануваме неутрални. Ние не сакаме да се врзуваме со било кого или да му дадеме поддршка. Со ова го изразуваме тоа.

Сакам да кажам дека, министерот овде даде некои тешки квалификации дека оваа Резолуција е против стратешките интереси на РМ, која ја поднесовме ние. Знаете, ние би биле против интереси не со оваа резолуција и никогаш не би биле, меѓутоа ние стратешки интереси немаме. Ние, јас во почетокот реков, Македонија нема стратешки интереси, безбедност, стратегија за одбрана на оваа држава и преку тоа да произлезе нејзиниот стратешки интерес.

Министерот, исто така, изјави дека најголемите опозициони партии немаат долгорочна стратегија за безбедност на РМ. Мислам дека, точно погодив, ние имаме и тоа го деклариравме во своите програмски цели на партијата и нашиот однос кон НАТО структурите и се што е во врска со безбедност на нашата земја. Односот на НАТО кон актуелната власт е таква како што и оваа актуелна власт заслужува. Некој тука рече, а Томислав Стојановски тоа многу убаво го кажа, таа ги цени тие што работат и што се произнесуваат. Ние мораме да се декларираме каде сме и што сме, таа цени за оние што работат и докажуваат дека работат на тоа поле или се декларира за одредена цел. Не остануваат недефинирани. Тогаш, во тој случај може да се јави НАТО и да каже преку телефон дека утре ќе го надлетаат небото на Македонија и дека ќе вршат вежби, а можеби и ќе гаѓаат со некоја боева муниција и ние нормално без овој Парламент донесуваме одлука, може да. Тој е односот на НАТО кон нас, затоа што ние не сме тие кои треба да си го кажеме нашиот стратешки интерес и кои се нашите интереси. Ние со оваа резолуција кажуваме, ние во однос на земјите соседи се декларираме дека не сакаме од овде да се било какви акции спроведуваат. Беше спомнато дали тоа значи спрема други земји. Па, веројатно дека војската има своја проценка и сигурно Франција не би ја напаѓала Македонија, ќе ја напаѓаат, да кажам, некои од некоја поблиска земја. Значи, тоа е односот на НАТО кон нас.

Во искажувањето на колегите пратеници беше назначено на Абдулади Вејсели од ПДП и исто на Нано Ружин кои идентично се поклопуваа и тие двајцата кажаа дека, ние сме

направила грешка со оваа резолуција и дека треба да ја повлечеме. Тие точно се поклопуваат со своето мислење и тоа е добро што се поклопува и имаат еден однос кон кризата во Косово. Ние не мислиме така, јас лично не мислам така, ние нема да ја повлечеме таа резолуција, ние баравме од вас да бидете кооперативни и да ја изгласате оваа резолуција, меѓутоа, за жал, гледаме дека нема тоа да се случи. Со ова ќе го завршам моето излагање, сепак, апелирам тоа е моја должност како пратеник да ве повикам да ја поддржите оваа Резолуција. Благодарам.

ТИТО ПЕТКОВСКИ:

Има збор г-ѓа Трајановска.

НИКОЛИНА ТРАЈАНОВСКА:

Почитуван претседателе, почитувани колеги пратеници, денес навистина сме хендикепирани, бидејќи по една вака значајна точка на дневен ред немаме претставник на Владата, меѓутоа, ние сепак ќе ги изнесеме своите ставови. Навистина, е премногу сериозно за да ја правиме состојбата смешна. Владеачката партија што сама себе се нарекува државотворна, мислам дека овој пат навистина претера. Повторно ќе напоменам дека ми е криво што господинот министер, експерт за одбрана денеска не е тука и до овој момент јас, навистина, не знаев дека покрај тоа што тој е експерт за одбрана, тој истиот бил и читач на мисли. Навистина, не ни беше познато. Ако ги следиме хронолошки настаните, ќе видиме дека владеачката партија, всушност по ова прашање нема став. Дека ставот по ова прашање дошол од надвор, а државотворците биле само некои набљудувачи и аминции. И сега, овде ни држат предавања за НАТО и за безбедноста во регионот. Се заборава дека ОВК подметнува бомби во дворовите на полициските станици во РМ, а власта не знае ништо за тоа и не може да ги открие и да ги фати виновните, а сега сака да се пресега во туѓ двор и таму да го чисти ѓубрето. Нас не учеа дека, прво треба да ги исчистиме своите дворови, пред својата врата, а не пред туѓите.

Резолуцијата, навистина има само една грешка, а таа е што државотворците, прво, не се сетија на неа, а кога конструктивни предлози доаѓаат од друга партија, особено ако е таа Либерално - демократската партија, која по сите параметри е на прагот да триумфира на есенските парламентарни избори, е тоа не смее да се дозволи. Тој ексклузивитет им припаѓа само на државотворците.

Сметам дека, денес е потребно да ги расчистиме работите по две основни прашања. Прво, ние пратениците овде меѓу себе и второ, граѓаните јасно да не разберат кој всушност, за што овде се залага. Прво и основно е нашиот став кон НАТО. Ова прашање сметам дека, ние сите овде одамна сме го апсолвирале, а по тоа прашање имаме и поддршка и кај сите граѓани на Република Македонија. Со тоа нема потреба и можност за манипулација, освен ако не се сака работите да се искривуваат.

Второто прашање кое се наметнува е, дали со одбивањето на оваа резолуција, всушност, не се завзема страна во вооружените конфликт и кои се случуваат на територијата на нашиот северен сосед т.е. територијата на Сојузна Република Југославија, а тоа, мораме да признаеме е многу опасно. И, овде само по себе се наметнува прашањето зад кого се застанува, всушност, со одбивање на резолуцијата што ЛДП ја предлага. Општо познат е ставот дека помеѓу европските земји владее мислењето дека ОВК не е за нивно решавање на конфликтот.

Од друга страна познато е мислењето на САД дека ОВК не е терористичка организација. Ние, пак, во Македонија знаеме дека за ОВК сме таканаречена Зона II и ги добивме пораките што ОВК ги испрати до нас. Ги добивме и пораките дека ОВК застана зад бомбите во полициските дворови на РМ. И, сега, ве молам, јасно да ми одговорите и да ве чуе целата македонска јавност која страна, всушност вие држите, која е стратегијата по ова прашање.

Јас не познавам граѓани на Република Македонија, без разлика на етничката припадност, кој не сака мир. Впрочем, ние бевме оаза на мирот во овој балкански простор полн со крв и барут. Јасно ни е на сите дека после секој вооружен судир доаѓа седнување на маса и договор. Всушност, ЛДП во својата резолуција предлага да се создадат услови да се прескокне првата фаза т.е. воената опција и се да се реши по мирен пат. Но, завземањето на страна во конфликтот, што всушност владеачката партија СДСМ го протежира, го загрозува мирот. Добро ни е познато дека со заземање страна во судирот, се отвора вентилот кризата од Косово да се прелее во Македонија. ЛДП тоа не го сака.

Затоа ја предлага оваа резолуција, а мислам дека и вие тоа не го сакате. Само потезите што македонската влада во овој случај ги влече се погрешки. НАТО не подразбира само слепа послушност од своите членки и аминување на сите негови предлози. Потребен е и дијалог со НАТО. Оваа Влада е должна да ја објасни специфичноста и сложеноста на состојбата во регионот и дека еден погрешен чекор може да не однесе во бездна. Тогаш, кризата ќе ги зафати целиот регион и пошироко. Никој подобро од нас, граѓаните на РМ не ја познава состојбата во РМ подобро.

Впрочем, ние сите во своите домови си ја познаваме состојбата и таа состојба треба да му се објасни на НАТО. Всушност, тој е начинот на воспоставување партнерство и само така НАТО ќе не цени, бидејќи сами можеме да изнаоѓаме и предлагаме решенија на сопствената земја во регионот. Благодарам.

ТИТО ПЕТКОВСКИ:

Има збор Маљичи.

НАЗМИ МАЉИЧИ:

Почитуван претседателе, почитувани пратеници, предложената резолуција од пратениците од ЛДП и покрај нивното предупредување за политиката зачленување на РМ во НАТО алијансата, а посебно и за определбите на Република Македонија да дејствува како фактор за соочување на мирот и стабилноста во регионот и за добрососедски односи со сите соседи. Со оваа предложена резолуција се отвора една дилема дали мислиме сериозност за интеграционите процеси на РМ во Северно - атлантската алијанса и структури, дали мислиме сериозно за зајакнувањето на позициите на НАТО во овие простори, што е од голема важност, од огромна важност на создавање на услови за соочување на мирот и стабилноста во регионот, каде на жалост, сеуште постојат конфликтни состојба.

Република Македонија сеуште се наоѓа во кризен регион, кризно жариште. Таквите се оценките на Советот за безбедност на Обединетите нации. Особено на контекстот на кризното жариште на Косово, можеби и со некоја проценка и за нашите внатрешни прилики. Се предлага резолуцијата да не биде употребена за територија на Република Македонија, да не биде употребена за подготвување, организирање и изведување напади врз било која

од соседните држави кога НАТО, Европска унија и Обединетите нации трагаат за можност, за можните опции да се врши притисок на југословенското раководство да прифати вистински дијалог со раководството на Косово. По пат на дијалогот и за политичкото разрешување на овој проблем. Се предлага Резолуција кога во нашата земја превентивната дипломатија се покажа добредојдена и беше една од превентивната брана за конфликтите кои се ширеа и кои за жал, сеуште се шират. Кога присутноста на војниците на американските сили се покажа оправдано и поради фактот на сеуште незабележана северната граница на РМ, па и поради состојбата на Косово. Резолуција да се предлага НАТО силите да не ги употребуваат територијата на РМ, иако за таква интервенција можеби да има реални проценки дека ќе се придонесува за локализирање на косовскиот проблем и можното разрешување на тој проблем, што ќе придонесува за стабилноста на регионот, па и на нашата земја. Интересирањето на Европската унија, НАТО, Обединетите нации за разрешување на конфликтните состојби и кризните жаришта каде што ги има околу нас, тоа залагање треба да биде и дел од нашата дипломатија, бидејќи нашиот државен врв имаше едно такво барање пред некое време за дислокација на силите на СВОР од Босна на нашата територија, која би била во улога на чување на мирот и стабилноста на регионот. Добрите односи и соработката во многу зафати со Северноатланската алијанса има директно влијание и за стабилноста и сочуввање на мирот и на овие простори.

Свесни дека од таа соработка следат права и обврски за почитување на правилата се разбира, за благосостојба на граѓаните што не претставува опасност за никого. Ова го кажувам, затоа што на сите нас ни е јасно и таа доверба треба да се вгради и меѓу нашите граѓани дека НАТО силите интервенираат само тогаш кога мирот и стабилноста за еден регион е во опасност. Опасност, која тежи на такво проширување, кога има еден трагичен развој каде секојдневно има човечки жртви, особено кога се употребува сила полициска, воена сила врз неопходното неодбра-нето цивилно население. Сметам дека предложената резолуција не треба да се усвои јас ќе гласам против, затоа што барањето за членување на НАТО, прифаќање речиси со концензус движењата на нашата земја кон Северноатланските структури отворени и јасни се симпатиите за зацврстувањето на полициите на НАТО на јужното крило каде со сигурност ќе се зголемат шансите за сочуввање на мирот и безбедност на овој дел од Европа, со една перспектива за поволна, економска, политичка и друга соработка меѓу балканските држави и народи и со тоа ќе се надминат недоразбирањата и сигурно ќе бидеме сведоци на зближување на луѓето, култури, идеи за стабилноста на мирот на овие простори.

Затоа, оваа резолуција мислам дека не е предложена во право време и што, сепак, не е поврзана со интеграционите процеси и во безбедносна европска архитектура, затоа што нашето собрание, мислам дека и покрај тоа треба да гради и понатаму политика што побргу да се најдеме меѓу земјите кои ќе бидат поканети аз членување во НАТО и да не се губи континуитетот и да нема двојно однесување во улогата на НАТО, кога НАТО стандардите на сите нас ни се познати. Благодарам.

ТИТО ПЕТКОВСКИ:

Има збор г-дин Трипуновски.

МИРКО ТРИПУНОВСКИ:

Почитуван претседателе, колеги пратеници. Размислував како да биде приодот, па низ осум точки и еден заклучок ќе го изнесам мислењето и односот према предложената Резолуција.

Времето во кое се води оваа расправа по повод Предлогот на резолуцијата на пратеничката група на Либерално-демократската партија, со кој се предлага територијата на Република Македонија да не биде употребена за подготвување, организирање и изведување на напади врз било која од соседните држави воопшто, не е податлив за нашите меѓусебни натпреварувања овде за тоа кој колку се определува за суверенитетот и безбедноста на земјата, туку потребата е друга. Да видиме колку сите ние заедно правиме за зајакнување на тој суверенитет и уште повеќе на безбедноста на земјата. Затоа, покрај постојните латентни опасности по мирот и безбедноста што зрачат од овој балкански регион се соочуваме со сериозноста на косовската криза, толку блиска до нас како најсериозно потенцијално жариште што може да го загрози мирот и безбедноста на поширокиот регион. Во тие рамки и на Република Македонија како нејзин најблизок сосед.

Од таму ако целата Меѓународна заедница ја сфаќа сериозноста на кризата на Косово, загрижена заради несогледливите последици може ли ние да бидеме поспокојни од нив. Сигурно не. И заради многуте специфичности што можат пламенот од тој евентуален пожар да го направат на подрачјето на Република Македонија уште пожесток и со уште подалекусежни последици.

Заради тоа, мислам дека конкретните напори што мораме да ги направиме врз јасната платформа на нашата утврдена надворешна и безбедносна политика можат да бидат повеќе плодотворни од една резолуција со ваква содржина која може да ја збуни и нашата и светската јавност. Да ни донесе нови сомнежи во нашите препознатливи заложби и во нашето практично опстојување на тие заложби. Многумина сигурно ќе речат токму социјалисти-те, кои не треба да бидат на овие заложби се залагаат во тој принцип за зачленувањето на НАТО и сите безбедносни алијанси. Но, гледајќи ги правците на развој на Република Македонија во тие колективни членови, сметам дека се определивме за правиот пат. Зошто и ние и нашата надворешна политика ја остваруваме врз опстојувањето на определбите Република Македонија да делува како фактор на мирот и стабилноста на регионот и пошироко, како протагонист на добри односи со сите земји и посебно со соседите и како промотор на мирно разрешување и низ дијалог на сите отворени прашања. Се определивме за наше членство во Европската Унија и во НАТО алијансата.

Мислам дека, никој не може и не смее да заговара ревизија на тие определби, зашто во нашата реализација ги гледаме и опстанувањето и иднината на Република Македонија. Тоа го велите сите и така сме се определиле. Тогаш, кому му се потребни одделни рedefинирања, како реков, кои можат да ја збунат и нашата и светската јавност. Зошто и по однос на косовската криза, Република Македонија јасно се определи дека е и до крај за мирно и политичко решавање на ова прашање. Но, ако догорчето дојде до таму да секоја од инволвираните страни тоа не го прифати и го загрозува мирот на регионот во кој меѓу првите сме ние на удар, дали ќе гледаме како мирно гориме или ќе го бараме излезот заедно со сите повикани него да го најдеме, макар и во непопуларни, но во нужни мерки на предупредувања. После сето тоа има и еден проблем за кој сите бевме свесни кога се определувавме за НАТО-вската и Европската алијанса, дека правата носат и обврски. Тоа многумина го кажаа во својата дискусија. Им погледнуваме ли сериозно тогаш на сите

обврски што ги носи тоа од сите нас барано членување во претходно споменатите алијанси. Друго е прашањето што при сите конкретни случаи кога ќе се поставува таа наша обврска ќе мора секогаш внимателно и од сите страни да се согледа дали има нешто што ќе доведе под прашање нашиот принцип за опстојување на определбите за кои се искажавме.

Од таму мислам дека, повеќе ќе треба да се свртиме кон обезбедување на еден поширок, политички консензус околу безбедносните прашања на нашата земја. и нашето непоколебливо работење на натамошното наше вградување во колективните системи на безбедносна Европа и на НАТО. Да не создадеме никаков простор за наше политичко меѓупартиско неединство на овој план, што би ги расколебало и оние што сепак конкретно ја реализираат својата надворешна гаранција за територијалниот интегритет, независност и безбедност на Република Македонија. Во тие рамки мислам дека сите носиме конкретна одговорност. Сигурно многу ингеренции во однос на прашањата на безбедноста, суверенитетот и меѓународниот ангажман на земјата се во компетенција на претседателот на Републиката и на Владата. Тие треба да постапуваат во согласност со своите уставни права и обврски, но мислам дека надвор од сферата на низата актуелни збиднувања, ставови и согласности на нашата земја по одделни прашања од суверенитетот, одбраната и безбедноста на земјата неможат: да бидат надвор од ангажманот на Собранието како највисок законодавен дом на земјата. Добро е што се најде време да се состанат лидерите на политичките партии. Потребно е да се чуе и нивното мислење и да се изгради нужен политички консензус, но нужно е и пратениците и Собранието да бидат информирани ако некоја конкретна одлука, и да не е во нивна строга надлежност, ако се цени дека може да ја донесе Владата, но ако има пошироки допири со суверенитетот и безбедноста на земјата неопходно за такви прашања претходно треба да се информира и ова Собрание.

Сигурно дека таквиот приод уште повеќе е нужен кога ќе дојдат на дневен ред прашањата кои ја налагаат и одговорноста и обврската на Собранието по такви прашања. Собранието мора да работи во сите прилики додека постојат и најмали услови за тоа.

Да заклучам. Мислам дека Предлог - резолуцијата во овој момент е ненужен акт. Друго е прашањето ако сакаме и дали имаме време сега да ги ставиме на дневен ред сите комплексни прашања на нашата безбедност, па тука да дефинираме една поширока платформа за наредниот период.

ЗОРАН КРСТЕВСКИ:

Почитуван претседателе, почитувани пратеници. Навистина е хендикеп на точката, на која и посветуваме значајно внимание како Парламент, а во врска со политичко - безбедносната состојба во регионот и реперкусиите што настаните на Косово може да ги има во Република Македонија не сме достоино, со внимание од позиција на Владата сослушани и тоа мислам дека, тоа не е добро. Дотолку повеќе што во говорот на министерот за одбрана имаше толку политички памфлети и дискредитации на предлагачот, што беше добро да ги сослуша одговорите. Вака можеби малку го поштедуваме од лично обраќање за некои консултации што ги даде овде.

Инаку, по мое длабоко уверување до оваа резолуција и мораше да дојде со оглед на игнорантскиот што Владата на Република Македонија го имаше, по прашањето на иницијативите што Либерално - демократската партија ги даде по прашањето на оценките кои треба да ги дадеме за состојбите во регионот и нешто повеќе од тоа да имаме како граѓани и како избраници од народот, едно убедување за активностите и подготовките кои нашата држава ги прави на планот на безбедноста во регионот. Ако се сеќавате, позиција на Владата, министерот за одбрана само пред неколку дена овде не убедуваше по релаксираните состојби во оценките на Владата што ги има во однос на можните реперкусии по однос на судирот на Косово и она што дефакто може да заклучиме дека, многу работи не и биле јасни на Владата по однос на прашањето и конфронтациите кои настанаа сега на Косово.

Друго прашање што сакам да го потенцирам, а што овде во дискусијата би требало да се разликува, е прашањето околу нашата политичка улога три прашања од овој карактер и врската што сакам да ја потенцирам помеѓу нашиот Парламент и Северноатлантското Собрание, односно НАТО. Северноатлантското Собрание е одвоена институција од НАТО. Тие формално се одвоени. Тие имаат врска по релациите на учество на едните и другите во организацијата и сесиите на Северноатлантското Собрание и тие во основа на различен начин одлучуваат по прашања од својот домен. Северноатлантското Собрание има улога да овозможи запознавање и едуцирање изградба на едно општо мислење за прашањата кои пошироко ги зафаќаат земјите кои се членки. Македонија не е членка, таа е асоцијативен член и токму резолуциите се форма низ која се воспоставува таа меѓусебна комуникација и се издигнуваат одредени принципи на ниво на одлуки, кои понатаму ги ратификуваат секој парламент самостојно.

Што се однесува за овој пристап, токму оваа резолуција е инспирирана од таа цел и има два аспекти. Надворешно - политички аспект кој треба да ја потврди нашата декларирана политика за еквиливанс во однос на соседите, и Второ, да потврди одредени политички опции на Република Македонија за поблиска соработка со институциите кои денеска во светот ја интегрираат колективната безбедност. Во таа насока не е ова никаков исклучок, ниту анти документ на интенцијата на Република Македонија за членство во НАТО и не е никаков анти документ кој можеби со тоа како што овде некој сакаше да го прикаже документ кој зазема страна во однос на судирот на Косово. Токму напротив и во Меѓународната заедница познати се примерите во кои државите од позиција на своите политички проценки имаат одредени вакви активности, каде што Меѓународната заедница, односно структурите за безбедност би преземале свое мислење и изземање.

Само да ве потсетам на случувањата во врска со препораката која ја даде Советот за безбедност 80-тите години кога беше одобрен предупредувачки напад да се изврши врз Либија, заради поврзаноста на власта со терористичките активности кои беа направени во Шкотска, кога Италија се иззема од тоа да нејзините бази бидат искористени за воени летови при тој предупредувачки напад. И тогаш и сега Италија беше членка на НАТО и никој заради тоа нејзе не и замери. Истото тоа се случи и со Одлуката на Јордан нејзината територија да не биде употребувана за акцијата "Пустинска олуја" која беше 1991 година во Ирак.

Според тоа, постојат многу политички и други околности, историски кои секој Парламент од позиција на одбрана на својот суверенитет и развој на односите во регионот може да ги проценува и да каже зошто така зазел став. Од таа причина легитимна и нужно насушна е потребата од дискусија по оваа точка и дијалог за кој папочната врска треба да ја бараме во внатрешните состојби во Републиката и на некои отворени прашања, кои граѓаните на Република Македонија ги плашат, да дадеме одговор. Овде има една постојана

фраза дека ние сме се пријавиле за членство во НАТО. Нема пријавување за членство во НАТО. Ние можеме денес да донесеме одлука и да играме во финале на светскиот куп, меѓутоа таму нас не чекаат да играме на финале. Влегувањето во НАТО подразбира исполнување на некакви услови и тие се пред се политички и економски. Според тоа, не треба, особено Владата или органите во Владата да го земаат тоа како документ, бидејќи на нивна сметка може да се каже дека Македонија, за жал е подалеку од членството во НАТО од многу други земји кои исто така се во одредена транзиција.

Според тоа, мислам дека тие релации помеѓу нашите желби и она што ние како држава треба да го направиме на повеќе сектори има и тоа таква важност, бидејќи токму по прашањето на косовските настани ние имаме една друга појава, а тоа е од позиција на политички партии, од позиција на министри во Владата на Република Македонија јавно да се декларираат политички ставови дека судирот во Косово се поддржува едната страна и се декларираат некакви, се проектираат така да кажам, некакви нови комшиски односи итн. Дури тоа јавно беше порачано дека Либерално - демократската партија треба да води сметка како утре ќе соработува со Република Косово.

Ако внимателно ги следиме изјавите на сите одговорни политички фактори и воени стратегии, сите оние кои во името и на НАТО и на Северноатлантското Собрание и во името на Обединетите Нации, даваат многу внимателни меѓународно правни издржани формулации, за тоа како треба и на кои основи може да се реши конфликтот во СР Југославија. Според тоа нас таа улога не ни е дадена, ние да даваме од оваа позиција сугестии. Ние и со овој чин, со ваквата резолуција длабоко треба да останеме на таканаречената еквидистанца, по однос на нашите односи со соседите. Тоа е едната страна на работата.

Другата страна која битно треба да не заплаши е можните реперкусии, кои на чисто етничка основа можат да дојдат до некаква врска помеѓу настаните на Косово и Република Македонија. Од тука инспирацијата на оваа резолуција е токму тој факт да го потврди дека овде не постои ни една политичка сила, ни еден политички фактор, ниту државен орган кој во било која форма ќе дозволи од територијата на Република Македонија да се врши и напад на соседите или во форма на илегални и други форми се поддржуваат активностите на било која страна на судирот на Косово. Според тоа тој став би требало да помогне само во афирмација на Република Македонија во однос на меѓународниот став со соседите. Искрено да ви кажам на сите овие средби на Северноатлантското собрание, никаде не слушнавме од било која позиција, па ниту од тие кои беа повикани во името на албанците од Косово да се бара Република Македонија да има некаква улога, посредничка или во било кој поглед, во однос на ситуацијата во Косово.

Мислам дека, заради релаксација на политичките односи, на етничките односи во Република Македонија на една поголема сигурност на граѓаните на Република Македонија ваквата резолуција само може да придонесе во тој правец. Мислам дека можеше, а верувајте неколку такви резолуции ни се пристапни од неколку асоцијации. Можеме да Ви ја дадеме на увид од Либерално-демократските партии на Европа, да видите на која основа е, можеме да ги добиеме од Вашите интернационални асоцијации, да ги споредиме, ќе видите дека во основа ако се постигне кооперативност, како што ЛДП, односно пратеничката група Ви понуди, можеше оваа Декларација да добие само во тежина и да претставува како досега, за секоја резолуција што сме ја донесувале само фактор на стабилизација на РМ.

БЛАЖЕ ФИЛИПОВСКИ:

Има збор г-динот Исмет Рамадани.

ИСМЕТ РАМАДАНИ:

Г-дине потпретседателе, почитувани колеги, кога ја прекинавме седницата односно се бараше пауза од шефот на Парламентарната група на ЛДП, искрена ни беше пораката т.е. предлогот да се седне, односно да седнат нашите колеги и верувајте ми, уште еднаш ќе ка-жам, искрено очекував дека денес ќе биде повлечена оваа резолуција, затоа што мислевме дека за момент тоа е некоја протурена идеја. Но, анализирајќи понатаму и кога реков кои се мотивите, содржината и последиците, денес во дел од тие дискусии како сето тоа да се расчленува и токму како што мислевме ние, таа наша анализа се покажа како точна. И кога мислевме, кога сме седнале и кога сме разговарале како поединци, како пратеници, кога се слушнале некоја идеја или од лидери на одредени политички партии на позицијата и опозицијата, ми текна уште нешто односно се присетив на нешто кога еден исто така лидер на опозицијата рече: "Што ни треба УНПРОФОР тука во Македонија, уште од првиот состав на овој Парламент, нели сме ние независна држава". А јас со сета моја почит му реков: "Зарем навистина така мислиш"? "Не ни треба УНПРОФОР, не ни требаат американски војници". Моето прашање беше: "Да ги прашаеме тогаш дали е Грција независна држава, дали е Турција независна држава".

Понекогаш, сакајќи да бидеме достоинствени како граѓани, како партија, односно некој сака, мислам дека се претерува, се правиме премногу важни, односно некои се прават премногу важни и тоа во ситуации кога се навистина многу сериозни. Зошто велам премногу сериозни? Затоа што кога би било само за да се каже нешто, да се излезе на оваа говорница навистина оваа резолуција од ЛДП за нашата пратеничка група е добредојдена, затоа што секогаш имаш што да кажуваш. Да се поставиш во една позиција од каде што можеш навистина да се изразиш до крај.

Меѓутоа, тоа нам сега не ни треба. Дури, имавме и такви размислувања, колку да дискутираме, како да дискутираме, дали да дискутираме затоа што премногу е сериозно да се рече: Има таму една реченица "никој не смее, ни поединец, ни орган ни да даде согласност", тоа ми личи како некогаш, односно како таа фраза "Никој не смее да потпише капитулација". Нема намера никој, ама навистина нема намера никој такво нешто и да направи, затоа што по се изгледа погрешно се сфаќа меѓусебе понекогаш, но денес сепак слушнавме доста конструктивни дискусии за ситуацијата односно за состојбите на Косово и регионот во целина. Точно е тоа дека понекогаш си земаме за право некои да бидеме, кобајаги некои да бидеме по загрижени, некои помалку загрижени за мирот, спокојството на граѓаните, на народот во Република Македонија. Верувајте дека тука натпреварување меѓу нас не треба да има, затоа што секој сериозен човек па кога е и пратеник, веројатно при едно длабоко доблесто размислување треба да биде загрижен, граѓанинот да биде спокоен, односно граѓаните да бидат спокојни.

Меѓутоа, еве ни се создаваат ситуации за кои многу сум убеден дека токму во овој состав, токму ние како пратеници сме загрижени. Но едно е сигурно. Едно е сигурно дека кога гледаме и сликовито и тонски било од која ТВ мрежа било од кои вести, било од кое радио дека на Косово има насилство, дека на Косово се случува геноцит, дека на Косово се

случува веќе етничко чистење, дека на Косово се случува војна. И ако се прашуваме дали такво нешто се случува, да, се случува, тоа се гледа, го гледаме. Дали може да ескалира таа ситуација, таа драма? Одговорот наш и на секој паметен е дека може да ескалира. Не го кажуваме само ние, тоа го кажуваат и тие кои навистина се ангажирани непосредно за да се најде решение и велам подвлечено, мирно решение за статусот, односно ситуацијата таму на Косово.

Се поставува уште едно прашање комплексно: Кој е тој која е таа сила, кој е тој субјект што може да го спречи тоа што се случува таму? Дали можеме ние како Република Македонија, дали може некоја од соседните држави, дали може некој тука да даде одговор дека може една од овие соседни држави да го спречи тоа што се случува сега на Косово? Ако бидеме искрени до крај, одговорот е не, дека не може. Но едно е сигурно, дека ние како пратеничка група, а не велам само ние, во Република Македонија има и тоа доста од тие што сакаат да заврши сето тоа, сета таа трагедија, сета таа драма, сето тоа што е геноцит, сето тоа што е етничко чистење, сето тоа што се базира на сила таму, да се реши на друг начин. Меѓународниот фактор тоа го прави со сите свои механизми и неслучајно се формирани и контакт групи неслучајно е ангажирана и Европската Унија, САД, па велите во овој случај и НАТО како компонента која може да придонесе многу, за да даде одговор на тоа што јас пред малку кажав дека ние не можеме. Нема да го спречат тоа само тие држави кои се актуелни членки на НАТО. Ние знаеме дека во припомош можат да бидат и тие кои се во "Партнерство за мир" и да одам до крај, ако сакате да бидам до крај искрен, па и Русија која има многу влијание во "Партнерството за мир" и ние очекуваме и треба да очекуваме дека ќе се вклучи, како што се вклучув многу активно заедно со НАТО и како членка во "Партнерството за мир" да се најде тоа решение за Косово со преговори и да се дојде до едно решение што е оптимално. Можеме ние и понатаму - понекогаш се наоѓаме во недоразбирање. Да речеме, имаме ние една друга резолуција во врска со собири итн., која веројатно исто така ќе биде доста провокативна за седниците наши тука и да се мобилизираат и пратениците и Собранието, меѓутоа, кој ќе биде ефектот јас ставам голем прашалник. Ако баравме и ако бараме НАТО да биде во Косово, односно на Косово, тогаш бевме погрешно сватени и читавме и слушавме изјави и коментари и после се додаваа таму некои други додавки, па не треба ни тоа.

Настроен сум како човек да Ви кажам дека, ако бараме НАТО да биде на Косово, не бараме НАТО да дојде на Косово да убива некого. Баравме и бараме да дојде на Косово за да создаде услови за да се седне на преговори и да се изнајде решение на мирен начин. Сега резолуција, НАТО да не ја употреби територијата на Република Македонија за да се интервенира на Косово.

(Некои пратеници од ЛДП додаваат "било кој", на што потпретседателот Блаже Филиповски вели: "Ве молам, немојте од место").

Мислам дека е проѕирно и добро се читаат некои работи, не мора до крај. Во овој случај мислам дека ни се јасни некои работи, но едно е сигурно дека во овој случај немојте, ама немојте да поаѓате од тоа дека едната страна се форсира, другата страна не се форсира, односно да се поаѓа од тоа дека НАТО форсира да речеме за да се реши проблемот во прилог на албанците итн., затоа што ако така зборуваме или ако така настапуваме, мислам дека НАТО каде што сме ние во "Партнерство за мир", односно веќе пројавивме кандидатура за да бидеме таму, е ангажирана да ги реши проблемите кои не можат малите, колку да сакаат да се прават важни дека можат, ама не можат.

Затоа, верувајте ми дека требаше и јас како координатор ќе признам имав покана да седнеме да се преформулира резолуцијата, си мислев во себе, ја консултирав мојата Пратеничка група, но верувајте, каква и да е формулацијата што ќе ја напишеш, може во овие времиња да се свати во оваа ситуација дека ние не се согласуваме со тоа што е доктрина на НАТО, односно до крај не сме ја сватиле и не треба, мислам дека е добро што во овој состав, без разлика од која Пратеничка група дискутираат пратениците, мислам дека ние треба да се придржуваме на тоа да се создадат услови за преговори. А за да се создадат услови за преговори, еве има и такви лидери што треба значи некој да интервенира од надвор како меѓународен фактор за да можат. Јас ќе земам еден пример со мојот колега Ризван Сулејмани кој се врати од Северна Ирска, а таму беше на последните избори како набљудувач. Јас го прашав за некои работи. Таму колку години таква ситуација имавме, дојде еден Тони Блер без комплекси седна, се сретна, значи се најде човек. Човекот е ако уште е и лидер, односно секогаш луѓето со добра волја можат да направат многу, многу повеќе за мирот и за доброто на граѓаните. Во овој случај во Косово има човек, има лидер, има луѓе околу него кои навистина искрено и добро и ќе седнат, веќе се сретнаа. Треба некој да им создаде услови, а таквите услови добро е што може да ги создаде некој меѓународен фактор, во овој случај велам вклучувајќи го и НАТО.

БЛАЖЕ ФИЛИПОВСКИ:

Има збор г-динот Абди Фаик.

АБДИ ФАИК:

Г-дине потпретседателе, дами и господа пратеници, слушајќи ја дискусијата на минатиот состанок, па и денес, не сакам да мислам дека сепак се ставиле во една улога како деведесетите години, 1991 кога од една страна било кој да зборуваше само викаа, се надвикуваа, зборуваа, не слушаа, само ги слушааа своите луѓе кога зборуваа. Не сакам така да мислам, затоа што Ве ценам сите Вас како човек, како Фаик Абди, како пратеник на една популација, заради тоа што мислам дека во тие најтешки години за ова мала државичка, сите бевме заедно, мислам дека успеавме да им одолееме на многу работи кои не тераа и на 2 Август, и после тоа, и за моментално расчистување со Југославија, повлекување на војските одеднаш итн., многу лоши состојби. Ние што сме овде не излеговме на крај.

Меѓутоа, верувам во демократијата, верувам во тие партии, односно во таа партија, за ВМРО зборувам, тие ми се колеги, пријатели, се поздравувам со нив, ете секој ден се учиме на нешто ново и добро е што можеме да се надминеме себе си, своите гледишта да ги употребиме исправно, да се научиме на демократијата. Секој ден се учиме, и овој акт денес што го имаме е акт на степенот на демократијата кај нас, колку можеме да се наминеме себе си и колку можеме посвесно да гледаме на проблемите кои не очекуваат, што ни беа, што ни се денес и што може утре да се случи со нас, со оваа мала држава во која еден грст народ со многу различен социјален и национален состав може се нешто да се случи, а јас верувам дека имаме свесни снаги, верувам дека и народот што не следи затоа што народот ја кажува својата мисла и има своја определба за секој поединец од нас, за однесувањето овде, за тоа што претставуваме држава и тоа што правиме овде зависи како понатаму ќе живееме во мир, војна, во добра економија, во лоша економија итн.

Да се вратам на овој акт. Јас не верувам дека ЛДП има некои лоши намери во ова што го бара. Не можам да верувам, заради тоа што ние заедно овде трчавме до сабајле, ние одлуката за референдум, ако се сеќавате, народот знае, ја донесовме пет минути до 12 часот, тука е поранешниот претседател на Собранието г-динот Андов. Знае. Ако се сеќавате до 4,00 сатот сабајле останувавме овде, со многу горчливи прашања, важни исто како ова прашање. И за тоа не можам да верувам дека луѓето мислат дека, треба некој политички маркетинг, евтина работа. Сигурно ова е многу загрижувачка работа, заради тоа што се наоѓаме во еден регион, опкружени од наши, би рекол драги и добри соседи кои што можат да мислат и вака и онака, како што и ние мислиме и вака и онака, се чуваме итн. Од претпазливост, веројатно е тоа.

Кога ме викна претседателот Глигоров да се договориме што понатаму треба да правиме, односно што треба да правиме, што не очекува вечерва односно утре вечер, утрото, денот и ноќта и уште еден ден. Ние размислувавме долго. Многу зборувавме. Јас лично само реков, она што треба нашиот терен да се бомбардира, не би дозволил. Дека на некое друго место, некој проектил или што јас знам да не залута, па дури ја дадов и таа изјава таму, ниту еден македонец. Македонец во глобална смисла на Македонија нација тоа значи сите граѓани, не смее да погине. Тоа важи за сите нас, тоа важи и за соседството. Јас не би верувал и во она другото, спротивно на Предлогот на резолуцијата, да речеме првата реченица: "Никој во Република Македонија, ниту поединец, ниту државен орган нема право да даде согласност, територијата на Република Македонија да биде употребена за подготвување, организирање и изведување напади врз било која од соседните држави" и јас би - доколку таму се обезбедени сите човечки и неznam какви права итн. Кој е тој, што ќе дозволи такво нешто. Такво нешто нема да се дозволи, но, ајде да појдеме сега од себе си, во која ситуација се наоѓаме ние во 1990 година кога одеа на Прохор Пчински на прослава на 2 август и кога беа тепани таму и малтретирани, а сеуште ние сме пријатели. Еве, нивна комисија за надворешна политика дојде овде кај нас, па ние седнавме заедно и расправавме. Дури имавме и заеднички гледишта за одредени работи што јас овде не би сакал да ги спомнам, што се случуваше за време на ембаргото итн, со Југославија, нашиот сосед. Меѓутоа, границите не се одбележани, сукцесијата никаде, божовите да, ама она што останува од него ни кар ни зијан, никаде, тоа сепак значи нешто.

Но, со ова пак јас не мислам дека треба да дозволиме па од овде да нападнеме, заради тоа што не ни го дозволуваат тоа. Или, Бугарија вика еден народ две држави итн., односно сега малку ќе треба да се исправат, па треба да направиме неznam што. Или Грција, ембарго заради тоа што, јас јавно кажувам, може би не е така заради тоа што наши пак граѓани рекле во Прилеп, вториот конгрес ќе го одржиме во Солун. Они мислеле дека ние ќе одиме таму и ќе го земеме Солун. И веднаш ембарго на граници. Не беше тоа повод, но, да речеме дека е повод. Тоа е ист страв, ако памтите и од западниот сосед што знам што се случува. Некој сака да влече некаде од ова парче земја. Па дојдовме и денес да расправаме за слична ситуација.

На нас ни е добро што сме членки на партнерството за мир. Претходниот дискусант убаво кажа. Убаво е, јас дури кога се одлучивме тоа да биде, реков, еден амерички војник ќе ни застане на стражата, само еден нека биде не толку. Само еден доволно е. Нека го видат. Да се заштитиме. Ние сме сосема нова држава. Ние немаме ништо. Се однесоа од тука, се отиде. Голи и боси на оставија. И ако ова не го признаеме ние не сме народни посланици овде. Тоа е тоа. Со триста маки се издржуваме, зошто народот гладува. Сакам да кажам дека, мора да бидеме внимателни што правиме. Еве да земеме пример со еден Кувајт и со еден голем човек, кој не сакаше да признае никого, па мораше да се дејствува, па мораше и Турција таму да помогне и ако по вера браќа, ама нема, иако Кувајт е мала земја, мора да опстане.

Јас би кажал дека не ги окривувам ниту ги критикувам нашите колеги од ЛДП, но исто така не би се согласил со ова, заради тоа што некој ќе протолкува дека такво нешто постои овде. Ние веќе дозволивме. Што дозволивме, онаму на полигони летање на авиони што не ги видовме, летаа авиони на 10 и 12 илјади метри. Ништо не видовме ние, ама скоро ништо. таму на полигонот што се случи видовме на телевизија, малку ракетирање од одредени позиции. Не е тоа ништо и фала богу што така помина. Да веруваме дека постојат сили во Европа и во светот ова прашање да го решат. Целиот дипломатски кор е многу заинтересиран и за ова што ние ќе донесеме сега и тоа што се случило тие два дена.

Морам да кажам пред јавноста овде, бев повикан на разговор кај одредени пријатели, како пратеник на една популација, да кажам што јас мислам. Јас отворено реков нема Милошевиќ да се наежи од страв, од што тука ќе демонстрира одредена сила. Отворено го реков. Целата работа е кај батуска кога ќе оди, денеска е таму тогаш... Испадна дека тоа е тоа, меѓутоа за љубов се потребни двајца. Тоа значи дека и Косоварите мора да најдат заеднички јазик, они меѓу себе. Јас го ценам г-динот Ругова, меѓутоа има таму и други сили кои што се многу по спротивни на Ругова. Они нека најдат заеднички јазик и нека седнат заедно со Милошевиќ и меѓу себе нека разговараат и тоа ако Милошевиќ не сака или некој друг ако не сака, тука е како што викавме и порано и сега, општествено - политичката заедница во поширока смисла на зборот, на Европа односно светот. Но, јас не верувам дека ќе ми се налути некој од нашиот Северен сосед, иако тоа се случи кај нашиот источен сосед, или западен, или пак кај нас ако се случи. Ќе има интервенции. Ни живееме во една ера овие години, во ера на една голема дипломатија, на демократија и сакаме да се учиме. Некои уште живеат во социјализам, меѓутоа многу прогресивно одат напред, заради тоа што се единствени. Не заради тоа што имаат една партија, туку заради тоа што се единствени и знаат што им треба. Не дека ние незнаеме, меѓутоа ние еве помалку се боцкаме овде, јас ако бидам претседател на Парламентот или на Владата, ќе биде се во ред. Ако јас не бидам овие другите незнат и заради тоа страда народот. Не е во тоа работата. Заради тоа, предлагам не со многу драго срце, верувајте г-да либерали, ќе си направиме штета сами на себе си. Оваа реченица е многу опасна. Ќе ја повторам "Никој во Република Македонија, ниту поединец, ниту државен орган, нема право, зарем досега имал право. Според она што ние, според уставот го потпишавме за Партнерство во мир, ние веќе правна основа имаме, "нема право да даде согласност територијата на РМ да се употребува за подготвување, организирање и изведување напади врз било која од соседните држави", јас пак викам, - доколку во тие држави се обезбедени сите елементарни граѓански национални и неznam какви права. Значи се е во ред, а ние дозволуваме употреба на сила. Мислам дека не би било упатно пред светот да донесеме еден ваков акт во овој момент.

Благодарам многу на вниманието. Јас верувам дека дадов свој придонес, толку колку што и пред вас имам авторитет и пред Република Македонија.

СЕЈФЕДИН ХАРУНИ:

Почитуван потпретседателе, почитувни дами и г-до пратеници. Вториот ден од расправата по точката од дневниот ред, поднесена Резолуција што г-дата Либерали ја доставија до сите пратеници, ние да расправаме на оваа седница.

Сите досега ја прочитаа Резолуцијата, па ќе морам и јас истото да го направам. "Ниту еден поединец, ниту државен орган нема право да даде согласност територијата на Република Македонија да биде употребена за подготвување, организирање и изведување напади врз било која од соседните држави". Од ова веќе можам да заклучам дека г-дата Либерали доста се преправате, или се обидувате да се преправате и тоа многу загрижени, па дури скоро на сите овде и памет да ни продавате и тоа за некои проблеми што ќе ги наведат, како да се решаваат проблемите, како да ги сватиме концепциите на времето, како да чекорат право кон прогресот, во практика, ако тоа меѓу редови како што тоа го рече и Нано, претходниот дискусант вие правите се, се, и сметате на се, и третите парламентарни избори што допрва се на прагот, кај вас веќе тоа е започнато. И сметате секако дека српскиот лоби во Македонија, можеби, нашиот рејтинг ќе го подигне.

Јас, допрва, можам само да кажам од говорница дека, вие и ваши истомисленици одат по трагите на мртвиот коњ и допрва и на оваа седница, значи при крајот на вториот мандат, вие сакате да ја користите онаа стара девиза, колку ќе се нападне албанската кауза, толку ќе се придобие во тој однос, или пак колку ќе се прикаже таа страна што поцрна толку повеќе ќе излезат на сцена невидени политичари, ќе излезат на сцена сите тие што ќе се вклучат на таа анти албанска кампања, бидејќи сте вие и приватник, стопанственик сте, како да е таа стопанска гранка, од каде што може многу да се стопанисува да се има интерес и што битно ќе влијае можеби не само во курсот и програмата, туку и во вашиот рејтинг, на сите оние што ќе се вклучат во таа анти албанска пропаганда. Воопшто не сметаме дека, прогресивните сили во РМ, мислат така. Сметам дека тие поинаку мислат.

Да ве потсетам само на еден говор, а допрва неодбележените граници на РМ, со СР Југославија, на еден разговор од скоро 9 и нешто години. Српскиот гвозд по повод 600-то годишнината од Косовската битка пред сите органи на федерацијата го рече и ова, говорот што Милошевиќ го одржа во Газиместан, по повод 600-то годишнината од Косовската битка: "од време кога Турците влегле во Србија во XIV век, само оваа година српскиот народ духовно и национално ослободен и му се вратил државниот суверенитет". Потоа, но КПЈ, Тито, АВНОЈ Федерацијата и други симболи на Југославија можат да се придружат со Турците на Султан Мурат, односно на српските непријатели. Тој тоа го има речено пред 9 години. А што тоа исто меѓу редови значи. И не одбележувањето на границата меѓу Македонија и СР Југославија. Значи, дека еден ден тој исто толку има право да доаѓа тука, затоа што има многу душебрижници во Македонија, кои треба да ги штити. Јас така ја сваќам оваа Резолуција. Можеби имате чиста намера. Меѓутоа, ова е претпознатливо и уочливо. Значи вие му давате зелено светло и допрва после девет годни истото што сите претставници на Федерацијата биле пред српскиот гвозд, меѓутоа во став мирно ниту еден не направил гест за да му се спротивстави, дека неговата намера е уочлива, претпознатлива. Тој уште тогаш се закани.

Јас на вакви беседи можам да ве задржам цело време, меѓутоа, не сакам и немам време. Овде во Парламентот во РМ, дел од нашите колеги воопшто не ја сваќаат драматичната состојба меѓу двата ентитета. Воопшто не ја сваќаат тежината на таа драматична состојба и тоа дека таму имаме чист фашизам и дека тој фашизам допрва ни куца на врата. Ако на тој фашизам не му го одредиме местото, крајот наш нигде нема да го најдеме.

Исто така еден наш гласноговорник на говорницата рече, терористи на Косово, тероризам на Косово, албански национализам сепаратизам и што не друго. Јас би поставил прашање, дали се албанците терористи или се бранат од државниот тероризам? Тоа е едно прашање и реално изумот на тероризмот е последица на промашувањето на истата политика, која ги инструментализираше србите на Косово за политички цели. Анализите на најдобрите познавачи на ситуацијата на овој дел на регионот, од почетокот на кризата не беше исклучена можноста за војна, како начин на решавање на отвореното косовско прашање. Одамна истото го имаме анализирано и сега таму имаме војна. Да не сонуваме и да мислиме дека нема војна, таму е војна само што не е објавена инаку се војува. Имаме логори, имаме масовни гробници, имаме протерувања од своите огништа, езгодус на населението и што не друго. Што би било тогаш ако не е таа војна, единствено да се преправаме, таму имаме војна. Зошто би биле, иако целиот регион е загрозен таму, ние како РМ, иако имаме поднесено молба за Партнерство за мир и да се вклучиме во ораганите на НАТО, да не се користи РМ за напади врз една фашистичка армада каква што е српската, во конкретниот случај Секој момент што НАТО доцни со интервенцијата, можеби ќе биде погубно за целиот регион. Јас така мислам. Уште повеќе кога се има предвид фактот дека со војна, за разлика од дијалог, доволно е само едната страна да е готова за тоа. Нам ни е јасно на бивша Југославија готови за војна биле само Србите. Иако српскиот вожд до сега има направено четирипати обиди за војна. Напад врз Словенија, втората напад врз Хрватска, третиот напад врз Босна, четвртиот е врз Косово. Сега е четвртата војна што тој ја војува. Ја изгуби во Словенија, ја изгуби во Хрватска, ја изгуби во Босна, а допова ќе ја изгуби на Косово. Јас сум сигурен дека ќе ја изгуби и на Косово, но сепак неговиот апетит е многу голем, а на таков апетит им дадовте многу (му се обраќа на поатеникот Минов), имавте прилика да му кажете уште на почетокот, на таквите односи им дадоа зелено светло тој вожд како кон север, така и кон југ да продолжи.

Додека врз основа на Декларацијата коментарите и нивните анализи од како започнала кризата косовското прашање никогаш не било поблиску до војна, отколку денеска. Она што го реков пред малку 10 години, 11 години, 18 години од 1981 година па наваму, тоа се очекуваше. Таму и земјата денеска гори. По сите трагични настани кои се случуваат последните месеци, посебно во регионот на Дреница, Дечани, Пеќ, Ѓаковица сега се опфатени и Обилиќ, како одговор на српскиот државен тероризам нема човек кој живее на Косово или кој се бави со косовското прашање да не е преокупиран од многу прашања. Дали обидите за зачувување на физичкиот интегритет и националниот идентитет на албанците може да се нарече тероризам или одбрана од државниот тероризам. Прашање на кое допрва треба да ми се одговори.

Дали албанците ја одбегнуваа војната веќе 10 години за да војуваат во 11-тата година или можеби српскиот режим на кој 10 години не му успеаше да го србизира Косово во 11-тата година ја започна војната или сака преку војна да ги подобри грешките што 10 и повеќе години не можел или од 1913 година кога го окупираше Косово, не успеал до крај таа цел и таа политика да се постигне. Многу вакви прашања на кои можеби никогаш нема да се најде одговор.

Кулминација на кризата која се случува овие денови е индикација дека ако разрешувањето на кризата на Косово се пролонгира, тогаш таа ќе земе друг облик во кој главна улога ќе ја земат актерите на ослободителна војска на Косово. Така си мислевме ние, бидејќи државниот тероризам им наметна да се самоорганизираат и тоа во пракса ни се случува. На Косово имаме две реалности. Дипломатскиот и на терен војувањето. Можеби е задоцнето што не се направени вакви вооружени формации, веќе поучени од овие настани по 5 години од сите такви егзодуди и масовни гробници.

Иако српско - албанските преговори можеа да се одложат уште некое време, но колку време ќе се одложат, толку поголеми се шансите за мирното решение: Албанците дефинитивно да се трансформира во движење на ослободување на Косово. Допрва она што секое време што одминува, а НАТО не интервенира таму, тоа е исто така голема грешка и голема отстапка на глобалната политика во овој регион. Ова, поради тоа што црвената линија на систематска репресија која трае веќе 10 години од страна на Србија е надмината одамна, затоа што официјално од 1981 година до денеска оценувајќи врз база на извештаите на Советот за зачувување на човекови права и слободи убиени се 233 луѓе, додека 22 илјади и 70 луѓе се тепани само во текот на трите последни години. Во овој контекст во еден извештај од 1993 година кој е објавен во САД се тврди дека, ни во една европска земја немало толку кривични процеси, политички процеси и политички казненици во однос на бројот на жители, како што имаше на Косово. Додека во една друга студија во периодот од 1981 до 1990 година дека кривично се гонети и казнети со затвор 3.340 албанци, поради политички казнени дела.

БЛАЖЕ ФИЛИПОВСКИ:

Јас Ве молам да се сконцентрираме на документот.

СЕЈФЕДИН ХАРУНИ:

Кога се има предвид дека просечното казнување изнесува 7 години и 2 месеци и кога ќе се помножи со бројот на казнените излегува дека се изречени околу 23.400 години затвор. Освен ова околу 10 илјади албанци се казнети со таканаречени кривични политички дела, при што се изречени околу 10 години затвор, воопшто овие казни достигнуваат до 25 илјади години или 25 века затвор казнета е албанската популација во Република Косово.

Најпосле во Резолуцијата на Парламентарната асамблеа на Советот на Европа усвоена во текот на оваа година, меѓу другото се истакна дека асамблеата ја казнува српската држава и државна репресија врз етничко албанско население на Косово, кое го поттикна појавувањето на вооруженото резистирање на Косово наречено ОВК. Всушност и српските државни механизми за време на овој период имале последици и загуби, но тие биле апсолутно помали, во однос на степенот и интензитетот на насилствата што ги примениле против недоволните албански цивили.

Затоа прашањето кој применува терор и кој се однесува на терористички начин за сите оние на кои им е јасно дека, тероризмот е метод на војната и доктрина за одредени цели применувајќи го насилството на систематски начин, како што го потврди досега со факти српската држава, е премногу. Српската држава прилично ја загрозуваше вистината, но таа сепак не успеа невистината да ја претвори во вистина. Од појавувањето на тероризмот на време на француската револуција за време на Јакобинската диктатура, па се до денеска овој феномен не бил добро дефиниран освен за српскиот режим и за српската политика. Токму заради ова денеска за политичко пропагандистички цели се менува, односно се помешува доброт со злото, жртвата со целатот, тероризмот со самоодбраната, пресијата врз албанскиот народ се легитимира како право на српската држава додека одбраната од тенденцијата за потчинување, загрозување на битието и националниот идентитет како и човечкото битие се тероризам за српската политика.

Соочувањето на српскиот режим со горката вистина дека и после 10 години создаден терор од систематска репресија не беше доволно за да се пацифицира Косово, односно албанците ги поттикна српскиот естаблишмен, освен пред меѓународната јавност да ја лансира како вистинита лага дека наводно Албанците го одбрале тероризмот како метод за разрешување на националното прашање. Всушност, српскиот режим се обидува на албанците да им го даде атрибутот на методата, чиј егзекутор би бил самиот тој. Не се зборува за методите колку се познавањата на српскиот режим дека, територијалната целокупност и трпението на Косово се дефинитивно загубени за Србија. Наводно пред 10 години за да се спречи процесот на исселувањето и да се создадат услови за безбедноста на Србите на Косово, поради пресијата од страна на Албанците ја сублимира автономијата на Косово после 10 години од тргнувањето на власта и забраната на сите права на албанците, имагинарната пресија да го замени имаги-нарниот тероризам на албанците. Реално изумот за тероризам е последица на промашувањето на истата политика која ги инструментализира србите на Косво за политички цели.

Затоа, српскиот режим прави се што е можно најмалку со отворањето на фронтот дека, во името на борбата против албанскиот тероризам да придобие колку е можно повеќе територија на Косово. Насобраните проблеми и зголемувањето на опасноста сепак се индикатори дека косовското прашање е пред неговото разрешување. Времето на сонот на албанците додека српскиот режим беше буден, веќе е одминато. Најпосле сонот на сите албанци неопходно не зависи од сонот на претседателот на Република Југославија Слободан Милошевиќ.

На крајот се плашам дека, дел од македонскиот модел на поединци што протежираат демократија или поточно како тој модел се разбира на креатурите допрва им се отвораат перспективи, допрва ќе прават списоци на такви и онакви и допрва ќе се набавува бодликава жица за оградување на соодветни простории, односно локации. На тој тип на еволуции кај голем број луѓе тешко ќе се навикнеме иако со голема извесност го предвидуваме. Во спротивно ако не му се стави крај на беспопштната меѓусебно обвинување до смрт од чисто политички причини сите ние еден ден ќе се будиме како предавници. Некои одат до таму што велат дека со тие пароли ја почнале изградбата на гасните комори во нацистичките логори како и многу други зла на XX век. Креатурите на таквите идеологии не стивниваат и на прагот на XXI век. Ви благодарам на вниманието.

БЛАЖЕ ФИЛИПОВСКИ:

Има збор г-динот Туше Гошев.

Ќе ве молам да се држиме до темата, да расправаме по документот доставен од пратеничката група на ЛДП.

Имам чувство дека излегуваме надвор од рамките на темата.

ТУШЕ ГОШЕВ:

Почитуван потпретседател, почитувани дами и господа пратеници, веќе неколку дена дискутираме за оваа Резолуција и мислам дека почесто ми се случува Собранието да биде еден дискусионен клуб, каде се кажуваат проблемите кои ги имаме во регионот и во нашата држава, но поаѓајќи од фактот дека Собранието е орган во РМ дефиниран со ингеренции права и обврски утврдени согласно Уставот на РМ, јас почесто сум склон конкретно да дискутирам за предложениот акт и точката на дневен ред, отколку да дискутираме воопшто темата, а тоа е политиката на недефинираните вредности, односно пренесување само на одредени постапки и настани кои се случуваат без конкретно да ги решиме ефикасно прашањата, кои треба Собранието да ги решава.

Поаѓајќи од фактот дека е поднесена Резолуцијата согласно членот 68 став 2 од Уставот на РМ, тоа е Резолуцијата дефинирана во членот 279 од Деловникот за работа на Собранието и поаѓајќи од членот 61 став 1 од Уставот на РМ, каде Собранието работи врз основа на Уставот и Деловникот на Собранието на РМ, стои правниот основ да и таков акт биде поднесен пред Собранието на РМ. Не боледувајќи на формалната процедура во расправата на Собранието и ценејќи ја материјалната основа на актот кој треба да се направи практична примена на материјалното право, а тоа е по Уставот и деловникот за работа на Собранието, сакам да кажам неколку збора за текстот кој еве Резолуцијата стаса да го уреди и да покрене правна иницијатива во РМ, за разрешување на тие прашња кои ги имаме како проблем во Републиката.

Поаѓајќи од фактот како Резолуција дека, Резолуцијата е акт кој одредува одредена положба или ситуација во правниот поредок во земјата, па врз основа на таа состојба која ја имаме во земјата му обрнува внимание на институциите на системот во своите ингеренции утврдени согласно Уставот и законите, ги презема соодветните мерки што е задолжен согласно Уставот и законите да ги преземе и како трето да се преземат правни мерки поради не извршувањето на уставните и законските ингеренции кои се предвидени за надминување на таквите состојби.

Поаѓајќи од ставот 1 каде кажува останувајќи цврсто на политиката за зачленување на РМ во НАТО алијансата и на политиката за стекнување на полноправно членство на РМ во ЕУ, мислам познат е аргумент кој РМ многу одамна го истакна уште во првиот парламентарен состав и ги донесе потребните документи и никогаш не заборавајќи го членот 121 од Уставот на РМ дека, по иницијатива на Претседателот на државата, на Владата и на 40 пратеника може да се покрене иницијатива за зачленување во соодветна меѓународна заедница и поаѓајќи од членот 120 за истапување или стапување во сојуз со други држави, мора таквата одлука на Собранието да биде дефинирана или усвоена на референдум пред граѓаните во РМ. Никогаш тоа не го забравивме и поаѓајќи од таа формална процедура во суштина во Собранието и целата македонска јавност ќе види кои се обврските и правата кои РМ ќе ги преземе со членувањето во таквата заедница од една страна, а од друга страна сите обврски кои ќе бидат предмет на расправа согласно членот 118 од Уставот, каде Собранието ги ратификува договорите, а Собранието никако не може да ратификува договор кој ќе биде спротивен на уставните одредби на РМ.

Затоа, тоа е едно познато прашање или едно обично политичка тафтологија која во дадениот момент не е ни потребна да се расправа. Тоа е една позната ноторна ситуација во РМ, каде мислам дека не треба Собранието повторно да се навраќа на таа тема.

Сакам посебно, бидејќи самата резолуција е логичен чин кој секој факт посебно и сите заедно претставуваат една логична целина да кажам неколку збора за вториот дел од Резолуцијата, каде во суштина ја дефинирате целта на органите кои треба со таа Резолуција да се постигнат.

Поаѓајќи од текстот дека никој во Република Македонија, ниту поединец, ниту државен орган нема право да даде согласност територијата на Република Македонија да биде употребена за подготвување, организирање и изведување напади врз било која од соседните држави, сакам да дадам еден посебен коментар. Никој во Република Македонија, ниту поединец, јас отворено ги прашувам предлагачите дали во Уставот на РМ има дефинирано поединец кој може да даде таква согласност.

И поаѓајќи од фактот дека Република Македонија е правна држава и правата и ингеренциите се утврдени согласно на Уставот на Република Македонија, таквата дефиниција не постоечка не може да предизвика правни дејствија. Јас како поединец не можам да дадам никаква согласност Република Македонија да биде употребена нејзината територија за формирање на незначителни воени единици, за да можат тие воени единици да извршат напад. Или пак поаѓајќи од фактот дека пишувате во тотал техника дека, за Вас претседателот на државата или претседателот на Владата е поединец за кој не сакате да го употребите уставниот текст како што предвидува согласно на Уставот на Република Македонија, или не сакате да го спомнете во ингеренциите утврдени согласно на Уставот на Република Македонија. Дали може претседателот или Владата на Република Македонија да даде таква согласност доколку таквата согласност не им е предвидена согласно Уставот и нормативните позитивни акти кои Собранието ги донесува. Бидејќи во извршувањето на ингеренциите претседателот на државата ниту може повеќе, ниту може помалку да му се намали регулаторниот капацитет, или флексибилноста на Уставот на Република Македонија, да не е способен во извршувањето на своите ингеренции предвидени согласно на Уставот на Република Македонија да ја регулира или да ја извршува својата уставна позиција која ја има согласно на Уставот во утврдените ингеренции.

Сметам дека таквиот термин во еден нормативен акт кој Собранието треба да го донесе е недефиниран термин и може да предизвика непотребна, или нелогично толкување во врска со самиот текст кој го нудите, ниту државен орган. Да Ви кажам дека согласно на Уставот на Република Македонија, ние ги воспоставивме државните органи согласно на Уставот и кај нас нема ниту повисоки, ниту пониски органи, туку кај нас има институции и ингеренции согласно утврдени со Уставот. И дека ние го прифативме во суштина уставниот поим како што колегата пред малку ме опомена, системот на кочница и рамнотежа дека никој не може да донесе одлука која е спротивна на Уставот на Република Македонија и дека таквата одлука низ институциите на системот не може да биде проверена дали таа одлука е во согласност на Уставот на Република Македонија и во функционирањето на самиот систем на чек-баланс, кој го кажува дека секоја одлука треба да биде проверена низ институциите на системот за да го заштитиме уставниот поредок на земјата и заради функционирањето на сите органи кои ги предвидува Уставот на Републиката во врска со извршувањето на своите функции. Дали ние

со таква, никој во Република Македонија не му суспендираме права и одговорности на органите утврдени согласно на Уставот на Република Македонија да си ги извршуваат своите уставни одредби, или пак Вие во плашењето дека тие органи неспособни да си ги извршат уставните одредби, па му ги суспендираме тие права согласно на Уставот за да може РМ да биде спасена од ситуацијата која еве, денеска е евидентна и може да се случи во Република Македонија.

И поаѓајќи во развитокот на таа мисла во ставот втори, каде што кажувате: надлежните државни органи секогаш ќе бидат подготвени да ги спречуваат сите обиди за илегално подготвување, организирање, извршување на напади од територијата на Република Македонија врз било која од соседните држави, мислам дека во суштина го суспендирате повторно уставниот поредок, или членот 122 каде што кажува: вооружените сили на РМ го штитат територијалниот интегритет и независноста на Републиката, а немаат никакви офанзивни дејствија да напаѓаат други држави во врска со организирањето, или повторното кажувате дека Министерството за внатрешни работи и Министерството за одбрана, Јавното обвинителство во Република Македонија не функционира, или имаме состојба во државата каде тие органи не се способни до крај да си ги извршат своите уставни ингеренции. При не наведувањето на било каков пример или поради неутврдувањето на било каква одговорност на тој орган во врска со не извршувањето на таа состојба, мислам само ситуација каде што повторно со политички аргументи сака да се дезавуира не само правниот систем, туку да се изврши и погрешно мислење дека, власта во Република Македонија не функционира согласно на Уставот и законите кои ги имаме во Републиката. И поаѓајќи од целокупноста на самата резолуција со крајно лоша номотехника, со желба можеби позитивна, но неспособно тоа да се дефинира до крај, како што предвидува уставниот поредок во Република Македонија.

Мислам дека таквата одлука, таквата резолуција во државата само спроведе еден штетен теоретски дискурс, или отварање на една пандорина кутија на таа неспособност да се разрешат прашањата од една страна, а од друга страна мислам во суштина ние го аброкираме, или го дерогираме целиот правен поредок во земјата со еден општ акт кој еве денеска е на расправа.

Оттука сметам дека Собранието иако водеше така силна расправа во врска со таа резолуција, мислам таков документ не треба да донесе и не е потребен и да му дозволи на уставниот и правниот поредок во Република Македонија да функционира до крај.

БЛАГОЈА ФИЛИПОВСКИ:

Има збор г-динот Аце Коцевски.

АЦЕ КОЦЕВСКИ:

Почитуван потпретседателе, почитувани дами и господа, Резолуцијата што ја предложи Либерално - демократската партија поради чувствителноста на темата, предизвика полемики и расправа за прашања што се над предложениот текст и имаат стратешки доктринарен карактер. Нашата пракса наместо на туѓите, да се учиме на сопствените грешки, не следи како судбина. Големите и тешки зборови изречени со преголема леснотија, етикетите, дисквалификациите, навредливите обвинувачки зборови, и зборуваат за ниското ниво на политичка култура, незрелост, непоседување на чувства за серозноста на проблемот, недостаток на визионерство.

Уште еднаш се потврди изгледа неспорниот историски факт на македонците да страдаат поради внатрешните делби, расколи и неединство што се дел од причините Македонскиот народ и припадниците на националностите на ова мало парче земја, последни на Балканот, да дојдат до своја независна, суверена и самостојна држава. Се поделивме, а потполно без основ и потреба. И тоа за прашање кое не е од дневно политички карактер, туку од судбински, долгорочен доктринарно - стратешки карактер. За прашање околу кое треба да постои природен, спонтан, а не вештачки создаден конзензус помеѓу најзначајните партии во земјата. За прашања за кои ниедна политичка партија не треба да одгледува илузии дека може да профитира собирајќи ефтини политички поени. Бидејќи прашањето на одбраната и безбедноста и зачувувањето на независноста, суверенитетот и територијалниот интегритет на државата е од највисок национален и државен интерес и претставува основ за остварување на сите други национални и државни интереси. Затоа сите сериозни политички субјекти треба да дадат активен придонес во изнаоѓање на оптимални конкретни и практични решенија и нај ефикасни начини, сили и средства за одбрана на виталните национални и државни интереси.

Затоа, имајќи ги предвид големината на територијата, географската и геостратешката позиција, непосредното и пошироко опкружување, сопствената економска и воена моќ, РМ во надворешното однесување не смее да создава или треба да одбегнува непотребно создавање на непријатели и противници поради дневно политички проценки. Затоа што владите, режимите, војските, доаѓаат и си одат, а некои погрешни постапки оставаат трајни траги и последици во колективното паметење на народите, кои вечно остануваат таму каде што се и затоа соработката им е нужна и потребна.

Република Македонија својата одбранбена политика мора да ја заснова од една страна на создавање и изградба на сопствени вооружени сили, а од друга страна на поддршка и помош на колективните системи за безбедност. За државата и народот најмногу се придонесува со водење на исправна политика, влечење на правилни потези, со изградба на демократски системи и стабилни демократски институции, силна пазарно ориентирана економија, задоволни граѓани, толерантни меѓучовечки и меѓуетнички односи. Ако тука не се дава максимумот или резултатите изостануваат пред се во исполнувањето на критериумите и условите за пристапување кон ЕУ и НАТО, а на народот му се пласираат шарени лаги дека сме на прагот и само што не сме влегле во ЕУ и НАТО пактот, најлесно е за бегање од одговорноста по познатиот метод "нападот е најдобра одбрана", да се бара жртва и одговорноста да се префрла на некои така наречени антиреформски сили, или на антинатовски настроени партии.

А истите тие што сега си ја валкаат устата обвинувајќи ја опозицијата за наводно антинатовско расположение, до вчера се фалеа пред странските делегации дека во РМ постои неспорен конзензус по две прашања: асоцирањето во ЕУ и приклучувањето во меѓународните системи за колективна безбедност, пред се НАТО - Алијансата. Дека нивните настапи се пашални, неодмерени, неаргументирани, импровизаторски и кампањски, ќе докажам со следните факти.

Нашата земја сеуште нема званично дефинирана одбранбена политика, стратегија и доктрина. Стратегијата како документ сеуште не е потпишан од страна на претседателот, што е негова уставна обврска, иако министерот изјави дека Министерството го изготвило тој документ. Што значи нашата земја нема дефинирано некои клучни стратешки прашања, а потезите што се влечат се резултат на проценки на кои очито им недостасува долгорочен визионерски приод. Јас на два пати барав Собранието да расправа по Информација што би била поднесена од Владата, за активностите за конципирање и изградување на одбранбената политика, стратегија и доктрина на РМ. Тоа го барав од следните причини:

- Заради влошената безбедносна состојба на Балканот, пред се на Косово, чие ескалирање може да предизвика сериозно влошување на безбедноста во Република Македонија со опасни и катастрофални последици.

- Заради нужноста и неопходноста од изградба на соодветна одбранбена политика, стратегија и доктрина приспособени на специфичните географски, геополитички, геостратешки, економски и други услови за успешна заштита и одбрана на стратегиските државни и национални интереси (слободата, независноста, суверенитетот и територијалниот интегритет на РМ).

- Затоа што изработката на документите е сложена и одговорна работа за надлежните државни органи и институции, по претходна анализа и оценка на меѓународното опкружување и нивната рефлексија врз безбедноста на земјата, реално проценување и вреднување на меѓународната воено - политичка позиција и реално проценување и вреднување на внатрешната стабилност, степенот на организираност и подготвеност на одбранбено - безбедносниот систем и силите на одбрана и заштита на виталните државни и национални интереси.

Министерот Китановски кој патем речено повеќе се наоѓа во странство отколку во својата земја и кој малку направи за статусот на старешините во Армијата на Република Македонија и за војниците и кој верувам не се сеќава кога последен пат посетил некоја караула или некоја касарна на Армијата на Република Македонија, ги обвини опозиционите партии дека немаат долгорочна стратегија за безбедноста на Република Македонија. Но, фактите зборуваат дека таква долгорочна стратегија и покрај сите претпоставки кадровски пред се, во Министерството за одбрана, Генералштабот и оружените сили што ги поседува Република Македонија. Знаеме дека партиите немаат свои институции за стратегиски истражувања и не реално е да се очекува тие да го прават тоа, затоа што за таа цел се најповикани надлежните дожавни институции.

Бевме обвинети дека нашата Резолуција е анти натовска, неконзистентна, конфузна, неразбирлива, дека неутралноста за која навидум се залагаме е штетна за Република Македонија. Но, фактите што ќе ги презентирам, се надевам ќе ве уверат во спротивното.

ЛДП остана доследна на своите ставови изнесени во јавноста и на средбата кај претседателот на Републиката, на состанокот со лидерите на политичките партии. А тоа беа, да се даде согласност за изведување на вежбата "Решителен сокол" над територијата на РМ, да се избегне прелевањето на судирот на Косово во РМ, да не се дозволи користење на базата Криволак за гаѓање со борбена муниција, да не се дозволи изведување на воени дејствија кон било која соседна држава од територијата на РМ. И за сето тоа Парламентот да биде информиран. Според присутните на истата средба претседателот Глигоров имал идентични ставови со ставовите на ЛДП. Дури и изјавил дека бил навреден и незадоволен од третманот на РМ и неговиот личен третман како претседател на држава, заради начинот на информирање на НАТО - пактот за преземените активности. Министерот Ханџиски според пренесената изјава во "Вечер" од 18 јуни, изјави цитирам, затоа што е многу важно: "Барањето на ЛДП за Резолуцијата со која нема да се дозволи територијата над нашата држава да се употребува за напади на соседни земји е беспредметна, бидејќи ваква одредба има во 32 договори за меѓународна соработка што ги имаме потпишано. Со СРЈ немаме потпишано ваков договор, но оваа одредба на нашата земја е содржана во меѓународната спогодба за нормализација на односите со оваа соседна држава, што ја потпиша претходниот министер за надворешни работи Фрчковски. Освен тоа, НАТО дозволува секоја земја членка на Алијансата или на Програмата Партнерство за мир, сама да процени дали ќе учествува во некои акции, или не. и тоа не повлекува консеквенции. Повторувам уште еднаш, значи НАТО дозволува секоја земја, членка на Алијансата или на Програмата Партнерство за мир сама да процени дали ќе учествува во некои акции или не, и тоа не повлекува консеквенции. Ианку нашиот став е јасен, територијата на Македонија нема да се користи за акции против соседните земји." Ова е цитат од изјавата на г-динот Ханџиски, веројатно на Комисијата за меѓународна политика на Собранието на РМ. Јас ве прашувам сите вас овде, на кој министер господин Ханџиски да му веруваме, дали на оној министер Ханџиски што ја даде оваа изјава на седницата на Комисијата за меѓународна политика, или на овој другиот Ханџиски кој на Собранието на пленарната седница минатиот пат не убедуваше во нешто сосема спротивно од ова што е кажано тука, или господинот Ханџиски како и останатите негови колеги од Владата почесто ги менува ставовите, отколку чорапите на своите нозе.

А некои коментатори од дневниот весник "Нова Македонија" што без аргументи континуирано ја напаѓаат ЛДП, служејќи му верно на СДСМ во коментарот од 17 јуни оваа година донесе, цитирам: "Иницијативата на ЛДП уследи по неколку категорични изјави, повторувам, по неколку категорични изјави на наши високи владини функционери дека територијата на Македонија не може да се користи за активност против други држави. Во таа смисла говореше во петокот министерот за надворешни работи Благој Ханџиски, реагирајќи на информациите кои пристигнаа од Брисел од министерскиот состанок на НАТО, каде во целата лепеза опции за решавање на Косовската криза беше вклучена и воената. Тој изјави дека територијата на Македонија не може да се користи за воени активности против било која соседна земја. Повторувам за да биде уште појасно. Тој изјави дека територијата на Македонија не може да се користи за воени активности против било која соседна земја. Истиот став го повтори министерот за одорана Лазар Китановски во интервју за МТВ, во кое потсети дека наш заеднички политички став, нашиот заеднички политички став гласи дека Македонија како територија не може да се користи за никакви дејствија против било која соседна, или друга држава. Премиерот Бранко Црвенковски по вонредната седница на Владата, а пред воздушните маневри на НАТО, рече дека одлуката на НАТО да му се даде виза за вежбата се однесува на една конкретна операција и дека не прејудира некои идни потези на Алијансата.

Што се однесува повторно до прашањето, може ли да се случи во иднина наша територија да биде искористена за воени дејства, министерот Ханџиски вчера барањето на ЛДП за донесување на Собраниска Резолуција го оцени како беспредметно, зашто како што рече Македонската определба за не напаѓање од нашата територија е содржана во 32 билатерални спогодби за соработка во одбраната и иако со Југославија нема таква спогодба, тоа е сепак содржано во Договорот за нормализација на односите, што го има потпишано неговиот претходник Фрчковски". Ова е г-да пратеници е фактичката ситуација.

Значи, ако внимателно се анализираат горните изјави и текстови неспорно е дека и претседателот на Републиката и претседателот на Владата и министерот за одбрана и министерот за надворешни работи дадоа категорични и недвосмислени изјави дека, територијата на РМ не може да се користи за изведување на напади врз соседните држави. Кога, зошто и под кои околности највисоките државни раководители го изменија ставот, останува мистериозно нејасно. Не спорам дека тие раководители можат да сметаат дека така се бранат виталните национални интереси. Но, не ми го одземајте правото мене и на ЛДП да смета дека тоа е погрешен пристап, дека така не само што не може да се бранат виталните државни и национални интереси, туку и дека се прават штети со несогледливи последици.

Верувам дека доколку тие настапија достоинствено, со факти и аргументи ќе им докажеа на партнерите од Партнерството за мир и НАТО, дека РМ заради својата демографска и геостратешка положба, етничка структура на населението и не иживеаните сонови за создавање на големи држави на Балканот, поради историското наследство треба да остане надвор од тие дејства. Впрочем претходните пратеници дадоа такви примери, кога се во прашање земји членки на НАТО алијансата. Република Македонија не смее да се доведува во позиција да избира помеѓу СР Југославија на чело со Милошевиќ, која упати пораки за наводното користење на македонската територија за увежбување и уфрлување терористи на Косово, што може да биде повод за провокации и интервенции на Армијата на Југославија и Ослободителната армија на Косово, кога е дел од Република Македонија прогласи за зона 2, веројатно за зона во која има некакви интереси, а и затоа што ја прифати одговорноста за бомбашките напади во Македонија кои останаа не расветлени.

Поради тоа, мене ми е многу жал што Владата на Република Македонија се наоѓа во многу деликатна состојба поради односот на дел од министрите, кои се инаку од листата на Партијата за демократски просперитет, која со своето учество на митинзите јавно дадените оценки за состојбата на Косово ја доведува Владата во многу деликатна состојба, да се дели по етничка основа за многу клучни прашања како што е безбедноста и стабилноста на земјата. Од тие причини неможам да ги прифатам, а верувам дека и грото од граѓаните не се спремни да ги прифатат тезите што овде ги пласираше господинот Харуни, кој е еден од пратениците што својата нелојалност кон матичната држава, чиј државјанин е ја изразуваат на митинзите на кои се скандира сите сме ослободителна армија на Косово, а без притоа да се огради на митинзи на кои се исвиркува македонската химна, на митинзи на кои се вејат знамиња на странски држави, а притоа нема ниедно знаме на државата Република Македонија, дека дел од македонците дека се просрпски ориентирани, а дел пробугарски ориентирани.

Впрочем, НАТО и Партнерство за мир дозволуваат секоја членка сама да процени дали ќе учествува во некои акции или не без тоа да предизвика последици. Ако е тоа така, а така е работите се извршуваат заради ниското ниво на преговарачките позиции на нашите претставници, кое испаѓа дека за вака важни работи, не се прашани и консултирани, туку само информирани и доведени во позиција на свршен чин. Колку и да е болно тоа е така. Затоа треба да внимаваме што правиме и достоинствено да се бориме за виталните национални и државни работи.

Недостигот на безбедносна стратегија ги прави не основани и кривки одлуките што ги донесуваат надлежните органи, бидејќи тоа не се еднократни решенија, туку одлуки со долгорочни последици. Собранието едноставно мораше да биде информирано и да расправа за овие прашања. Така преговарачката позиција на Владата ќе се зајакнеше, а загриженоста на граѓаните ќе се намалеше. Парламентот е вистинското место за тоа, затоа што според Уставот и Законот за одбрана, Собранието врши надзор врз остварувањето на надлежностите на Владата во одбраната, а Собранието исто така има обврска да ја следи подготвеноста за одбрана на државата.

ЗОРАН ШАПУРИЌ:

Почитуван претседател, почитуни пратеници, Резолуцијата на ЛДП е предложена со цел Република Македонија, да не биде вовлечена во конфликтот во Косово и истата кореспондира со напорите на Меѓународната заедница, Република Македонија да не биде вмешана во овој конфликт. ЛДП е длабоко уверена дека оваа резолуција ќе придонесе за јакнење на мирот и безбедноста на Република Македонија и во целиот југоисточен регион и дека, со неа се зацврстува улогата на Република Македонија како конструктивен фактор за јакнење на стабилноста во регионот.

Резолуцијата ќе придонесе за натамошен развој на добрососедски односи на Република Македонија со сите соседни држави и таа претставува продолжување на евроатланската ориентација на Република Македонија и чекор поблиску до потполно интегрирање на Република Македонија во Евроатланските организации, како полноправна членка пред се Европската Унија и НАТО. Исто така оваа Резолуција обезбедува активен придонес на Република Македонија кон напорите на меѓународната заедница, Република Македонија да остане надвор од конфликтот, бидејќи навистина меѓународната заедница тоа го сака.

Почитувани пратеници, кај нас за жал, спротивно на земјите со долготрајна традиција, но и спротивно на многу така наречени земји во транзиција, ретко постојат прашања за кои пости консензус. Но по прашањето на интеграцијата на Република Македонија во евроатланските структури пред се НАТО, Европската Унија и други како што е ЗЕУ и други постои потполна согласност на политичките субјекти во Република Македонија. Но за ова прашање, сите ние како политички субјекти имаме и огромна поддршка кај граѓаните на Република Македонија. Затоа, тенденциозно, но необјективно во расправата по оваа Резолуција од страна на министерот се изнесени тезите дека оваа Резолуција, но и некои политички партии се анти натовски и анти евроатлански ориентирани. Се разбира имаше пратеници од Социјалдемократскиот сојуз кои изразија сомнеж во ова тврдење на министерот и рекоа дека длабоко веруваат дека ЛДП стои цврсто на Евроатланската ориентација, меѓутоа, со оглед на тоа дека министерот за одбрана го изнесе на минатата расправа, би сакал да го потенцирам. Ова тврдење на министерот воопшто не е точно, Впрочем и

претставниците на СДСМ безброј пати на билатерални и мултилатерални средби, но и во овој Парламент и пред пошироката јавност истакнуваат дека во поглед на евроатланската ориентација постои длабока согласност на сите политички партии во Република Македонија, што значи спомнатата теза запаѓа во противречност. Ова го кажувам затоа што на сите нам ни е познато дека процесот на интеграција во НАТО може да започне, почитувани пратеници само доколку постои консензус меѓу релевантните политички субјекти, а тоа кај нас постои и огромна поддршка кај граѓаните, така да доколку некој од политичките субјекти би бил анти натовски ориентиран ние воопшто не би можеле да тргнеме кон овие процеси.

ЛДП како што е познато убедливо надалеку е зачекорена во асоцијациите на европски политички партии, далеку пред другите политички партии во Република Македонија. Таа како што е познато е членка на ЛДР - Европската партија на либерални демократски и реформаторски партии, а неодамна ЛДП беше домаќин на Годишна конференција на ЛДР во Скопје, настан кој за прв пат се случи, во Република Македонија да се одржи една ваква средба, односно средба на асоцијацииските европски партии. Интеграцијата на ЛЦП во ЛДР, помеѓу другото се должи и на нејзината евроатланска ориентација. Како таква членка на ЛДР веќе речиси две години на ЛДП и е овозможено како гостин на ЛДР да учествува во работата на Пратеничката група на ЛДР во Парламентот на ЕУ и да ја следи работата на пленарни комисиски расправи во ЕУ, без било какви ограничувања преку присуство на пратеници на ЛДП на овие собири, нешто што сега засега не е можно за било која друга политичка партија во Република Македонија, односно нејзината пратеничка група. На овие средби пратениците на ЛДП ја искажуваа евроатланската ориентација на ЛДП, како и на сите други меѓународни собири, каде што учествуваат како членови на делегацијата на Македонскиот Парламент.

Јас исто така, како член на Делегацијата на Македонскиот Парламент учествував во работата на ЗЕУ, која се занимава пред се со одбранбени и безбедносни прашања во Европа и секогаш на овие заседанија сум искажувал дека, за прашањето на евроатланската ориентација во Република Македонија постои консензус на политичките субјекти и поддршка на граѓаните на Република Македонија. На овие заседанија секогаш сум се залагал за побрза интеграција на Република Македонија во овие структури и сум ја искажувал успешната превентивна улога на УНПРЕДЕП на Република Македонија, како класичен пример на успешна превентивна мисија и сум се залагал за продолжување на мандатот на УНПРЕДЕП, како и за превентивно присуство на НАТО во Република Македонија.

Почитувани пратеници, како што е познато Република Македонија е членка на Партнерството за мир веќе речиси 4 години, што е прв чекор кон интеграција на НАТО. На ова наше пристапување во Партнерство за мир претходеше широка активност на македонска дипломатија, на чие чело беше член на ЛДП од ова се гледа активна и решителна улога на ЛДП за определбата кон НАТО структури, а не како што некој од пратеничката група на ЛДП тврдеа дека Либерално демократската партија е ориентирана во евроатланска смисла, како некоја демагогија, или фразологија, или незнам што. Од ова се гледа дека, во овој поглед, тврдењата на пратениците на дел од пратениците од ЛДП беа идентични со министерот.

Што се однесува до тврдењето дека Владата на СДСМ и СДСМ укажувале на сериозноста на косовскиот конфликт, а дека другите политички субјекти тоа не го сватиле, јас само ќе укажам дека пред долго време ЛДП иницираше расправа во Парламентот, за безбедносна состојба во Република Македонија. Но за жал, тоа не беше прифатено од владеачката коалиција. ЛДП смета дека со прашањата на безбедност на Република Македонија Собранието на Република Македонија мора да расправа, бидејќи тоа е така во сите земји со парламентарна демократија, а како што е познато во Република Македонија имаме парламентарна демократија. Парламентот како што се нарекува во сите земји со развиена парламентарна демократија, Парламентот се нарекува како пријател на државата и тој мора да биде информиран и да расправа по сите битни прашања, а едно од најбитните прашања е секако и безбедноста на државата.

Оттаму сметам дека, ако сакаме да одиме кон крупни чекори кон земјите со развиена парламентарна демократија, мораме и вистински, а не само и формално и декларативно да ја развиваме таа парламентарна демократија и јакнејќи ја улогата и положбата на Парламентот, за што се одговорни сите политички субјекти. За некои изместености кај нас, односно наметнување на извршната власт над Парламентот почитувани пратеници, виновен е овој Парламент. Не е виновна извршната власт, бидејќи тој Парламент дозволил Владата да се наметне и да се поместат улогите по многуте прашања, не само по ова прашање. Парламентот да биде лишен од некој битни информации за судбината на државата, за безбедноста на државата и така натаму. Во сите земји вообичаено министрите после вакви средби, кој што ги имавме да го информираат редовно Парламентот. Ние многу ретко сме имале прилика министерот за одбрана и министерот за надворешни работи да не информира за некои значајни меѓународни активности кои се одвиваат, а кои беа поврзани со безбедноста на државата.

Како што веќе кажав, оваа резолуција овозможува развивање на добрососедски односи на Република Македонија со сите соседни држави, а како што е познато помеѓу другото еден од условите за побрза интеграција во евроатланските структури е и егзистенција на добрите односи со соседните држави. Што значи доколку ние би ги влошиле односите со нашите соседи, ние сме еден чекор подалеку до ова евроатланска ориентација и интеграција во евроатланските структури, а не како што се тврди дека се оддалечуваме од таму. Така да, длабоко сме уверени дека оваа Резолуција има широка поддршка помеѓу граѓаните на Република Македонија и дека придонесува за јакнење на Република Македонија како активен фактор на стабилноста во регионот и дека истото придонесува кон позабрзана интеграција на Република Македонија како полноправна членка во НАТО и ЕУ.

На крајот сосема кратко би сакал да напоменам дека Собранието на Република Македонија, уште во 1993 година донесе одлука за пристапување на Република Македонија кон НАТО, а од почетокот на 1995 година сме полноправна членка на Партнерство за мир. Но и покрај тоа што осум години сме независна и суверена и независна држава и пет години од донесување на одлука за приклучување кон НАТО и речиси четврта година од полноправно членство за Партнерство за мир, нашата држава сеуште нема национална стратегија за одбрана. Исто така, речиси осум години од формирање на АРМ несватливо е сеуште да немаме закон, кој би ја регулирал службата на воените лица во АРМ, со што би се регулирал статусот на воените лица на АРМ, нивните права и обврски. Веќе неколку години се најавува ваков закон, јас поставував и неколку пратенички прашања и секогаш ми беше одговорено дека тој закон само што не се нашол на седница на Парламентот. А поминаа веќе неколку

години и пет години би рекол дека е јасно дека имаме евроатланска ориентација и јасно е дека овој закон мора да биде прилагоден кон стандардите на НАТО, меѓутоа сеуште немаме еден закон, кој што би ја регулирал положбата на воените лица во АРМ. Јас исто така би кажал дека експертите од редовите на Армијата на Република Македонија уште пред неколку години изработија неколку работни верзии на овој закон. Повеќе министри се сменија и не убедуваа дека само што не влегол во процедура, но за жал еве завршуваме и осма година како Армијата на Република Македонија функционира без Закон за служба во Армија на Република Македонија.

На крајот би кажал дека, нашата Резолуција доследно стои на онаа политика која што ја утврдила Република Македонија, тоа е политика на еквилибранска и еднаков однос кон сите соседи. Неоправдано некои пратеници од пратеничката група на ЛДП се обидуваа да не стават нас другите пратеници на друга страна. Ние имаме еднаков аршин и оваа Резолуција токму тоа го нуди. Еднаков однос кон сите соседи и сите случаеви. Јас на крајот би повторил во врска со тоа дали оваа Резолуција ја приближува Република Македонија кон НАТО и кон другите евроатлански структури или оддалечува. Јас би рекол дека да, ја приближува, бидејќи еден од главните услови е егзистирањето на добрососедските односи. Од друга страна би повторил дека, имало бројни операции на НАТО, како што е она спрема Либија, каде што Италија не учествуваше. А Италија како што е познато и тогаш и сега беше членка во НАТО и ништо не се случи. При Пустинска луња, тогаш Јордан не се согласи со тоа како соседна држава од неговата територија да биде употребена за подготвување на одредени воени дејствија. Оттаму длабоко сме уверени дека граѓаните на Република Македонија широко и даваат поддршка и тоа во секојдневните контакти и обраќања на ЛДП го чувствуваме, дека навистина ова наша резолуција има широка поддршка кај македонските граѓани и оттука, апелирам до сите пратеници да ја прифатат оваа резолуција, да гласаат за неа, бидејќи со неа ќе останеме на оние принципи на надворешната политика кои што сме ги утврдиле и како Парламент и во поранешната Влада и сегашната Влада, а тоа е политика на добрососедски односи и политика на забрзана интеграција во Евроатланските структури.

ЉУПЧО ПОПОВСКИ:

Почитуван претседателе, почитувани пратеници, Парламентарната група на СДСМ со должно внимание ја разгледа Предлог - резолуцијата за одговорност на пратениците и другите избрани функционери и именуван функционери од страна на Собранието, доколку учествуваат во организирањето и одржувањето на било какви јавни манифестации, кои се организираат и изведуваат со употреба на знамињата на странски држави, како и Предлог - резолуцијата, мотивирана според мене од неодамнешна воздушна вежба на НАТО во Република Македонија.

Како што е познато од овие две Предлог - резолуции се поднесени од ЛДП. Тоа би требало да асоцира, па и загриженост за уставната и законска заснованост на Резолуцијата. Тоа би значело и доследност во функционирањето на правната држава, во остварувањето на темелните човекови права гарантирани и со нашиот уставен поредок и со преземените обврски со ратификацијата на бројни и меѓународни акти од оваа свера. И, што е од особено важност да не ги загрозуваат стратешките интереси на РМ и нејзините граѓани за полноправно членство во сите меѓународни организации, а во конкретниот случај и во системите за колективна безбедност, вклучувајќи го и НАТО пактот. Тоа се, нели, заложби кои ги протезираат бројни политички субјекти во Македонија, вклучувајќи ја и ЛДП и најголемата вонпарламентарна опозиција, опозициона партија ВМРО-ДПМНЕ, која исто така барем според она што преку медиумите беше пласирано, здушно стои зад овие Предлог - резолуции. Меѓутоа, што имплицираат овие две Предлог - резолуции, наспроти вербализмот на нивните подносител, во конкретниот случај ЛДП за заштита на човековите права, за правната држава и за рамноправно вклучување на РМ во НАТО алијансата. Одговорот на ова прашање беше клучен во градењето на ставот на парламентарната група на СДСМ за оваа Предлог - резолуција.

Уште на почетокот ние сметаме дека, ова е уште еден обид, можеби малку избрзан, непромислен, како што впрочем од досегашната расправа, па и учество до пратениците на ЛДП, од пратеничката група, може да се добие впечаток дека упорно сакаат да не убедат во тоа дека тие од секогаш биле за НАТО, што впрочем можеби во досегашниот период не сме се сомневале, меѓутоа големо е прашањето зошто тогаш таа Резолуција излезе од редовите на оваа пратеничка група.

Според тоа, сметаме дека ова е уште еден обид на ЛДП за додворување на граѓаните и тоа по прашања кои веќе се апсолвирани уште при донесувањето на Уставот од 1991 година, подоцна и во Законот за одбрана, како и со потпишувањето на соодветни документи со нашите соседни држави. Или за потсетување, со членот 20 од Уставот на РМ забраните се, кои што мислам дека ги укажа мојот колега Туше Гошев, со членот 20 од Уставот на РМ забраните се воени или полувоени здруженија, што не им припаѓаат на нашите вооружени сили, а јас би додал без оглед на нивните цели. Меѓутоа, ако до некаде може и да се проголта уставно - правната лесноумност на оваа Предлог - резолуција за СДСМ позначајни се негативните политички импликации во нашата држава и тоа на подолг рок. Имено, независно од тоа што ЛДП со сите сили се труди да не убеди во образложението во своите искрени намери за зачленување на РМ во НАТО, сепак, во суштина тие предлагаат еден кристално чист анти натовски документ, директно насочен против виталните интереси на Македонија, пред се, на безбедносен план. Определбата за НАТО и членувањето во него носи права, но и обврски, а за спроведување на конкретни активности се прават и посебни договори. Освен тоа, за нашето приклучување во НАТО, ова Собрание има донесено и посебен акт.

Од тој аспект погледнато донесувањето на една ваква Резолуција ќе значи суспендирање на уставните и законски надлежности на низа државни органи и на обврските преземени од бројните меѓународни договори, што ги имаме ратификувано. Дозволете една мала дигресија. Кога во почетокот на годинава СДСМ предупреди дека е можна ескалација на неповолните безбедносни состојби на Косово и ја поддржа изјавата на претседателот Глигоров, во случај на немири од пошироки размери во оваа покраина на нашиот северен сосед за отворање на коридор за бегалци, тогаш ЛДП, односно нејзините лидери поддржани од ВМРО_ДПМНЕ излегоа со тезата дека СДСМ пак го плаши народот со војна за да кајри на изборите. Инаку, според нив тогаш, а очигледно и сега состојбите на Косово се нормални и нема потреба да се вознемирува нашата јавност. За жал проценката на СДСМ се покажа точна. Сите сме сведоци на она што се случува на самата наша граница. И, пак, за жал, нашата опозиција тоа не сака или не може да го види. Како што не може или нема храброст да

ги признае своите погрешни проценки, а ваму има амбиции утре да управува со државните работи. Се има впечаток како да таа наша опозиција поеќе беше уплашена од војната во Босна, отколку за состојбите во Косово, кои се директна закана за безбедноста и на РМ и на поширокиот регион. И повеќе до тоа. Се чини дека повеќе е загрижена меѓународната заедница, наспроти нашата опозиција од актуелните состојби. Едноставно речено ЛДП и нејзините поддржувачи во случајот се поигруваат со безбедноста на Македонија и со судбината на нејзините граѓани.

Почитувани колеги, што би значело евентуалното донесување на една ваква резолуција. Според оценките на СДСМ, со неа би се блокирале напорите на меѓународната заедница, во кои СДСМ активно учествува за мирна разврска на кризата на Косово. Алтернативата на тоа е директен воен судир на конфронтираните страни. Со тоа најнепосредно би била загрошена и нашата држава. Едноставно состојбите на Косово се исклучително експлозивни и опасни за нас. Затоа, СДСМ ќе гласа против оваа резолуција.

Мислам, на крајот еден кус коментар, преголем е луксузот, па и за ЛДП, заради краткорочни политички цели од коалиционен карактер и додворувачка позиција во вкупните преговори за соработка за наредните парламентарни избори, оваа партија или оваа пратеничка група на ЛДП се врати или на некој начин ги реafirмира старите ставови и тези на партијата ВМРО-ДПМНЕ за изолација на Република Македонија во смисла за економски суверенитет, кој што веќе познати тези ги имаваме предмет на расправа во минатиот состав во ова Собрание.

Мислам дека, тоа е преголем луксуз да се плати една таква цена и да се поддржуваат такви ставови. Уште би сепак, на некој начин би коментирал, бидејќи беа во одреден број на дискусии искажани некои оценки околу тоа што се случувало на состанокот. Јас не можам да разберам една работа ако веќе, што мислам до политички маркетинг ќе може да има до некаде и објаснување, тоа зборува повеќе за еден вид двојно однесување на оваа пратеничка група, особено на шефот на пратеничката група. Тој овде од оваа говорница изјави следното, дека на состанокот кај претседателот Киро Глигоров јасно и отворено, дури се трудел да ги убеди и другите пратенички групи дека, фактички треба да се поддржи една таква одлука во врска со воздушните маневри над РМ од страна на НАТО силите. Тогаш се поставува прашањето што беше мотивот после 2, 3 дена од тој состанок, се излезе со една Резолуција пред Собранието во кој што, сакале или не, сепак е негирање на оној став кој бил заземен на тој состанок кај претседателот на Републиката

Тоа значи од една страна ние сме кај претседателот, кај раководството свесни сме како раководство дека ова е многу важна одлука, дека треба да се поддржи, дека е тоа битно и за иднината, арно ама народот и луѓето во РМ, знаете имаат некои и вакви и такви ставови и можеби би било добро, сепак, ние на некој начин да имаме некоја резерва, некоја отстапница. Мислам дека, тоа не може една сериозна политичка партија која што утре претендира да биде дел на власта и да учествува во власта да има такви краткорочни цели по крупни прашања, кои што задираат во иднината на РМ, особено од аспект на присуството и значењето на НАТО од аспект на заштитата на територијалниот интегритет, безбедноста и сувереноста на РМ. Не е дадено вистинско објаснување и би сакал навистина да го слушнам.

Втора работа, тука беше кажано дека нема пример, односно и такви сили како што е членка на НАТО, во конкретниов случај Италија се спротивставиле пред десетина години да биде учесник во бомбардирањето на тогаш Либија или неznam други примери. Јас само би ги потсетил овие луѓе дали, на пример, Италија членка на НАТО е соседна држава на СР Југославија. Точно е. Ако не знаете мислам дека авионите тргнаа од Авиано, тоа е база на НАТО, пошто се наоѓа во соседна Италија. Според тоа, мислам дека да не ги поистоветуваме работите и да водиме до крај принципиелно, мислам во врска со некои искажувања кој што беа тука. Второ, јас сум разочаран од една дискусија, затоа што почувствував, знаете, кога сакате да не убедите во тоа дека сте вие за НАТО, ама заради тоа и тоа народот можеби вака мисли треба вака да се внимава и да имаме одредени резерви, јас во едно излагање на ваш претставник слушнав дури и анти американски став. Јасно искажан во квалификациите каде што беше на некој начин кажано дека СДСМ заземала страна, односно страна во овој судир, кој што на некој начин е присутен во покраината Косово и дека ние сме се определиле. Според она што беше искажано таму испаѓа дека, бидејќи ние принципиелно околу тоа прашање досега на неколку наврати јасно и отворено сме ги искажале ставовите дека, СДСМ односно политиката на Владата во врска со тоа прашање е јасно дека, пред се, треба да биде прашањето решено по мирен пат, со политички дијалог, не даваме рецептури, ги штитиме нашите граници и на некој начин поддржуваме се во смисла на превенција што може да се преземе, вклучувајќи и странски војни сили, во конкретниов случај, за НАТО за спречување, за ширење на тој судир, кој што може лесно да се прелее во РМ. Дали се тоа позициите на НАТО, дали е тоа позицијата на Америка, според тоа ќе видите дека тоа нема разлика. Кај вас има, извинете разлика. И тука треба уште еднаш да објасните дали на тој начин сте и против американските ставови, во врска со погледот на разрешување на кривата на Косово.

ТИТО ПЕТКОВСКИ:

Реплика за г-динот Андов.

СТОЈАН АНДОВ:

Господине претседателе, дами и господа навистина, може ако само тоа не му е јасно на г-динот Поповски ќе му објаснам, меѓутоа од излагањето излегува многу нејасни работи за него и има време ќе се погрижи, ќе ги научи. Инаку, ...

ТИТО ПЕТКОВСКИ:

Јас се извинувам, се работи за г-динот Љупчо Поповски.

Направивте лапсуз, господине Андов.

СТОЈАН АНДОВ:

Да, Поповски. Се извинувам ако сум погрешил. Видете, на разговорот кај претседателот. На разговорот кај претседателот, се разбира ние се согласивме, бидејќи беа доведени во ситуација да не можат да разговараат. Никој не ги прашал за тоа нив, ниту ги вклучиле во претходните консултации, туку им рекле дека така и така ќе биде. Ние се согласивме, да во тој случај така нека биде.

Меѓутоа, на целиот разговор кај претседателот на Републиката и другите учесници искажаа мислење дека мора многу повеќе да се води сметка за вистинските, стратешките, одбранбени интереси на државата. Беа крајно загрижени со можното бомбардирање тогаш во тој случај како вежба на Криволак. И, сите го одбие тоа. Помислата од Македонија да тргне

напад на било кој, па во овој случај за таму, го одбиваа. Самата помисла ја одбија. Да, освен г-динот Таири и г-динот Џафери и г-динот Рамадани. Тие се согласија со тоа. Сите други не се согласија. А, тој став беше поддржан и од министрите кои даваа изјави секаде. Сега, тоа е никакво свртување. Таа атмосфера ние само ја преточивме овде во Резолуцијата и ја предлагаме.

Но, мене нешто друго ме загрижува. Во овој Парламент ќе работиме уште извесно време, како не можеме во овој Парламент да разговараме како членови на Парламентот, како одговорни државни функционери. Пред некој ден го слушав овде министерот за одбрана, кој одржа партиски говор. Тој ништо не збореше за одбраната на Македонија. Тој збореше за тоа како има некоја завера на некои опозициони партии, кои сакаат да ја свртат Македонија против НАТО итн., глупости. Како може така, тоа не е точно. Сега ние нај одговорниот човек во составот на Парламентот за одбрана, претседателот на Комисијата за одбрана не слушаме за одбраната, не чувме кога Парламентот расправал за одбрана, кога е повикан министерот овде во Собранието да изложи каква е состојбата со изработката на стратешката студија, на Стратегијата за одбрана на Македонија, каде се другите клучни актк, што не е во ред во одбраната. Тој дошол овде и од говорница сака мене да ме етикетира, партијата ја етикетира, дали овозможивте да работи во Парламентот. Ние имавме намера, навистина, да разговараме отворено и продуктивно на една заедничак идеја. Направивме Резолуција. Ако не сакате да ја направиме Резолуцијата, нека биде Декларација. Ако мислите некоја поблага форма, некои заклучоци да направиме, да не излезе ова битно прашање од каде се определуваат многу судбински моменти во иднината на државата, Парламентот да не може ни да расправа, да нема ни став. Ништо не предлагате, а тоа што го предлагаме ние, не го прифаќате. Тоа не е добро. Благодарам.

ТИТО ПЕТКОВСКИ:

Има збор г-динот Ризван Сулејмани.

РИЗВАН СУЛЕЈМАНИ:

Господине претседателе, почитувани пратеници, јас немам долго да се задржам, иако многу работи беа кажани, но без многу дипломатија, би сакал да кажам како јас ја разбираам Резолуцијата која ја предлага ЛДП. Искрено да ви кажам, не би можел со многу дипломатија, иако се обидоа лидеритена оваа партија да сокријат една вистина дека, дефинитивно создавање на РМ се создава со дилеми. Уште при првата определба, ако добро се сеќаваме, а мислам дека се сеќаваме за независна и самостојна држава Република Македонија додадовме една додавка "со можност за". Таа отвори многу дилеми, а веројатно ќе биде како дилема за сите тие аналитичари, сите тие кои се грижат и сакаат да знаат што и каде понатаму Македонија. И, дефинитивно, кога се создаде убедувањето дека во РМ се создаде концензус од сите политички партии и од албанските политички партии, дека иднината на РМ треба да биде во колективните безбедносни системи и во интеграцијата во евроатланските структури. Од еднаш, кришум, почна да лансира, една сосема друга теза. Иако мислеа дека тоа не го разбираме при донесувањето, ако добро се сеќавам на Буџетот, кога веќе беше јасно дека патот кон НАТО е подалеку, пратениците на ЛДП уште тогаш предложија дека треба да се направи нешто, дефинитивно ние не можеме во НАТО, дај што понатаму. Мислам дека тоа е тоа. Понатаму од ова излегуваат дури и дилеми зошто и премногу РМ се наклонува кон Америка или дали постои и друг фактор, кој паралелно за неа ќе одлучува за иднината на Република Македонија.

Сега, на крај дури некои пратеници и отворено без многу дипломатија до крај ги отворија картите и кажаа дека имаат заземен став. Имаат заземено став по однос на ситуацијата во Косово. Мислам дека, овие и слични дилеми кои се наметнуваат, сите тие аналитичари кои повеќе се бават со нас, многу добро ќе размислуваат. Заборавивме дека имаме крупни нерешени прашања, со Грција, со Бугарија, со Србија. Сите овие дилеми кои денеска јавно ги изнесуваме за иднината и во безбедносните системи, апсолутно ќе им ги зголемат апетитите на сите тие кои што бараат да крлат од оваа ситуација. Дефинитивно, јавното мислење во Европа и во Светот преовлада и се свати реалноста што всушност се случува во Република Македонија.

И кога денеска и воените структури и политичките и сите тие кои треба да одлучуваат за денешнината и иднината на Европа, а посебно на јужниот дел од Европа, дојдоа до констатација дека е неминовно да се создадат услови за решавањето на проблемот на Косово да биде по мирен пат, од еднаш се јавуваме фактор ние кое е тоа убедување, кое треба да ги помине сите филтри предвидени за меѓуна-родните закони сакаме да го стопираме. Се прашувам дали ние со самата наша желба изразена за влегување во тие структури, ги прифаќаме начинот и моделот на игри.

Господа пратеници јас уште порано реков дека иднината на малите народи е во локонлетивата на големите народи. Во спротивно постои реална опасност да се најдеме на сред колосек. Но, тогаш сигурно нема да биде виновна ПДП на албанците, туку тоа ќе биде вина на самите македонци. Тие денеска отвараат една многу голема дилема. Што и како понатаму? Некои пратеници дури се повикаа на тоа дека се членки на либералните партии.

Господине претседателе, господине Андов пред три - четири дена се вратив од Ирска и имав прилика да разговарам со претставник на Англискиот Парламент од Либералната партија. Тој бараше и беше носител на акцијата сите Либерални партии во Европа да излезат со еден Предлог за независна Република Косово, без можност за и бараа наше мислење од сите делегации на албанците.

(Реагирање на пратениците од пратеничката група на ЛДП).

Да, да, ако добро се сеќавам Расел Џонсон. Состанокот беше во Даблин. Тој бараше, по негова иницијатива беше таков состанок. Не рече дека вие сте дале согласност, но рече дека тој има иницијатива за сите Либерални партии да излезат со таква иницијатива, а дали вие ќе ја прифатите или не, тоа е ваш проблем. Само ви кажувам дека Либералните партии во Европа излегуваат со таков став, а дали тоа ќе биде прифатено е сосема друга работа. Тоа значи дали дефинитивно вие и вашиот политички и партиски идентитет го губите.

ТИТО ПЕТКОВСКИ:

Реплика за господинот Андов.

СТОЈАН АНДОВ:

Господине претседателе, дами и господа пратеници. Мене ми е жал овде се одлучило со дезинформации да се работи, па ќе мораме почесто да се јавуваме за да ги разјаснуваме тие работи.

За Косово посебно во Единбург минатата недела имаше седница Самитот на Либерално - демократските партии на ЛДР. Таму учествуваа и господинот Гошев, таму се донесени и заклучоци врз основа на кои ние ги подготвивме овие резолуции и ги дадовме. Значи, Резолуциите се со Либерално - демократските партии ЛДР и со другите во основа усогласени. Според тоа, така стојат работите, а не како господинот Ризван Сулејмани кажува.

Инаку само да ви спомнам, на господин Ризван Сулејмани дека Албанскиот одбор за надворешна политика во Собранието пред два месеци донесе одлука, со која не се согласи со искрцување и распоредување на трупи на НАТО на границите спрема СР Југославија. И Албанија не ја оддалечи од НАТО. Сакам да ви кажам тие приказки не треба, никого не можете да го лажете вие.

ТИТО ПЕТКОВСКИ:

Реплика за господин Сулејмани.

РИЗВАН СУЛЕЈМАНИ:

Господине, јас ќе мора уште еднаш пред овој Парламент да ја кажам вистината, а вие имавте и ваши двајца претставници во Белфаст, кои учествуваа на тој состанок и кога што тој бараше наше мислење. Јас не реков дека Либералните партии сите имаат исти став. Имаше став и веќе имаше разговарано и со вас, тој сам со име и презиме вас ве цитираше дека Либералните партии излегуваат со такъв став. Бараше од нас да дадеме кое е нашето мислење. Дали албанците во Република Македонија би покренале иницијатива, или би барале нешто повеќе, нешто поголемо. Јас тоа го реков буквално вака: "Албанците во Република Македонија дадоа многу докази дека такви амбиции немаат. Албанците во Република Македонија учествувале во сите влади, почнувајќи од АСНОМ и не постоела влада во Република Македонија која што немала Албанец.

Партијата за демократски просперитет како прва и единствена партија на албанците, беше втора после ВМРО-ДПМНЕ која се залагаше за независна Република Македонија. Албанците во Република Македонија учествуваа во изградбата на целиот систем. Тоа се доволно и повеќе аргументи дека тие такви амбиции немаат". Но нашето размислување како партија е ќе се залагаме и ќе поддржиме било кое решение кое ќе биде прифатливо за албанците во Косово.

Што се однесува до Советот, за кој рековте во Албанија, јас реков дека првенствено зборувам за Македонија, не зборувам за Албанија. Ако добро вие тоа го читате не се работеше за тоа да тие не сакаат да има трага, туку тоа бара спротивно, труците да бидат токму во Косово.

ТИТО ПЕТКОВСКИ:

Има збор господин Минов.

ПАНЧО МИНОВ:

Почитуван претседателе, почитувани пратеници. Неодминливо е надоврзување на оваа посебна дискусија во врска со квалификацијата на Ризван Сулејмани, дека Либерално - демократската партија треба да се замисли за својот идентитет по оние приказки кои што тој ги искажа за некои народни изјави, до кои дошло како сознание. Би било добро да се потенцира дека Либерално - демократската партија е граѓанска партија во Република Македонија и за Република Македонија, но прашањето јас би го лоцирал до односниот пратеник, да тој и тие како партија си го постават истото прашање за нивната идентификација со државата Република Македонија, со нивните заземања по ова прашање и по сите прашања кои што ги искажуваа и на митинзите, за кои што зборувавме ние тука, колегата Коцевски и за кои што по мое длабоко убедување, а што е содржина на втората резолуција не како што предлага и се чуди наводно господинот Рамадани, зошто Либерално - демократската партија не ги повлече резолуциите, туку тие треба да се повлечат од учество на такви митинзи на кои се содржани многу елементи, кои што немаат рамковна оправданост правна и уставна за одвивање на такви настани во Република Македонија, како што е истакнување на знамиња на други држави и погрдно и девалвирање на државните симболи на Република Македонија. Не треба да потсетувам дека истите учествуваат во власта и во актуелната Влада на Социјал - демократскиот сојуз во коалиција.

Исто така неодминлива е и една содржина на политички мангуплук, би рекол искажана од политичкиот мангуп Љупчо Поповски.

ТИТО ПЕТКОВСКИ:

Ве молам господине Минов, да го сочуваме достоинството меѓу себе да комуницираме онака како што доликува на пратеници.

ПАНЧО МИНОВ:

Господине претседателе тие квалификации беа искажани во полоша содржина токму од пратеникот Поповски, па вие не интервениравте.

ТИТО ПЕТКОВСКИ:

Не, не лично не се обрати ниту навреди, туку изрази свое мислење.

ПАНЧО МИНОВ:

Сигурно дека провокацијата за вакви квалификации е токму од господинот Љупчо Поповски, кој што наместо да се осврне од аспект на неговата пратеничка и парламентарна функција на претседател на матичната Комисија за одбрана и внатрешни работи тој изрази едни памфлети на партиски дисквалификации на пратеничката група на Либерално - демократската партија која е подносител на овие резолуции. Со такви обвинувања кои што по мене ги потврдуваат напред искажаните за него квалификации во тој дел што, наместо на некој начин самокритички да се осврне на својата одговорност како носител на функцијат за одбраната во Парламентот виза ви актуелната состојба во која што е западната безбедноста на Република Македонија и тој како фактор во таа структура наместо самокритички да се осврне и да понесе степен на одговорност за евидентното отсуство на една принципиелна концепција на одбраната и безбедноста на Република Македонија, освен свртеноста кон УНПРЕДЕП и заштитата преку вооружените снаги од Обединетите Нации, во тоа отсуство од пет години на градење на сопствената концепција на одбрана и безбедност, бегајќи од таа одговорност се осврнува на такви политички, партиски напади кои што се ништо друго освен демагогија, измислици и префрлување на сопствената одговорност преку напади конкретно на подносителите на двете резолуции, пратеничката група на ЛДП.

Јас би се осврнал и на една дискусија која што, условно кажано од уставно - правен аспект даде квалификација дека ова што е содржина на Резолуцијата и што фактички значи

една политика на добрососедство со соседните држави на Република Македонија, овде беше искажана од експертот за правни, би рекол, глупости, Туше Гошев и лудости. Беше кажано дека таквата политика на еквиливанс фактички значи суспендирање на уставните одредби за одбрана и безбедност и на уставните надлежности на претседателот на Републиката, што се оцени во исто време како една неспособност на предлагачот. Ако таа квалификација на неспособност се однесува за господинот Туше Гошев за неговите правнички оценувања на ова, тогаш е тој целосно во право.

Инаку, мислам дека и од аспект на политичка оправданост и од аспект во функција на овој Парламент и во насока на афирмацијата и улогата и позицијата на Парламентот е за секако оправдување и зачудувачко е текот на расправата во делот на неприфаќање на Социјал - демократскиот сојуз и ПДП на оваа Резолуција, предложена од оваа Либерално - демократска партија.

Јас, бидејќи расправата се одвиваше во такви насоки кои што ја искривуваат содржината на Резолуцијата, уште еднаш би се навратил на нејзината основна содржина, а тоа е дека ниеден поединец ниту државен орган нема право да даде согласност од територијата на Република Македонија да се вршат подготовки, организирање или изведување на вооружени напади према соседните држави. Ова само еден дипломатски, би рекол, потег со кој што би бил вклучен Парламентот во прилогот кон тоа што значи определба за НАТО, тоа што значи придонес кон националниот интерес во одбраната и безбедноста на Република Македонија, прилог кон тоа дека ние градиме сопствена концепција на одбрана и безбедност на Република Македонија. И она што е најбитно, преку ваквата Резолуција ние јасно се декларираме дека, Република Македонија не е опасност за безбедноста на соседните држави, преку тоа што ете преку неа ќе се одвиваат такви воени активности било во фаза на подготвување, било на организирање, не дај боже на изведување кои ќе значат загрозување на безбедноста на соседните држави. Самото тоа ја јакне и самостојноста и независноста на Република Македонија и ние немаме никаква потреба да одбиеме една ваква Резолуција, која го има тоа единствено за цел.

Овде беше коментирана и можноста во тие преговори да се дозволи пробно изведување на напад на Криволак. Во интерес на она што значи сопствена безбедност како држава и на граѓаните од Република Македонија, мислам дека многу добро е што тоа не се дозволило, бидејќи секое пробно од една страна може да значи пробно и од друга страна, а можни се и грешки, а не треба да ви спомнувам дека Криволак се наоѓа во околината на Неготино и Кавадарци, па секоја грешка во тие пробни изведувања може да значи и катастрофалност за животите пред се на населението кое живее во Неготино и Кавадарци, а и пошироко за граѓаните од Република Македонија. Значи не е оваа Резолуција анти натовска, не е против безбедноста на Република Македонија, туку значи сопствена политика за одбраната и безбедноста на Република Македонија и придонес кон националниот интерес во одбрана-та на граѓаните и на државата Република Македонија.

Заслужуваат коментар и објаснувањата дадени од министерот Китановски, во тој дел дали оваа Резолуција не ќе значи во евентуален напад и освојување на дел од територијата на Република Македонија, од друга држава не ќе можат меѓународните асоцијации, воени па и НАТО да интервенираат за одбрана на територијалниот интегритет на Република Македонија. Тоа е едно со едно не споредливо, едно со едно нема врска. Овде се работи едноставно ние како држава да не бидеме фактор кој ќе ја загрози безбедноста на соседните држави, а сосема е друга работа ако бидеме како држава нападнати ете одбранбено нормално вклучувајќи ги вооружените сили и на Република Македонија и присутните меѓународни сили да се брани интегритетот и безбедноста на Република Македонија.

На крајот да заклучам дека, мое големо убедување е и препорака, е Парламентот да ја усвои оваа Резолуција и со едноставен заклучок, неспорен дека тоа фактички значи да не се предизвика неповолност за безбедност на Република Македонија, истата да се вовлече во косовската криза, туку тоа е директен придонес и интерес за безбедноста и одбраната на граѓаните на Република Македонија.

ТИТО ПЕТКОВСКИ:

Реплика за господинот Туше Гошев.

ТУШЕ ГОШЕВ:

Еве вака би реплицирал. Ако говорницата е место каде што се кажуваат аргументите, а пред аргументите сите кутат, а на господинот Панчо Минов ако му се увредите и навредите аргумент, јас ќе продолжам да кутам.

ТИТО ПЕТКОВСКИ:

Има збор г-динот Кенан Хасипи.

Јас ги молам сите пратеници навистина да бидат господари на сопствените зборови, да бидат нивни робови после.

КЕНАН ХАСИПИ:

Почитуван г-дине претседателе, дами и господа пратеници, во еден момент во Собранието се вжешти атмосферата, паднаа тешки зборови. Не ми е целта, ниту имам можност да ги смирам тоновите, меѓутоа, секој носи сопствена одговорност за јавно изговорениот збор. Меѓутоа, имаме и една колективна одговорност, ваква вжештена атмосфера и текако може да се пренесе и меѓу граѓанството, бидејќи сме земја мултиетничка и плуларна, повеќепартиска. Па според тоа од таа колективна одговорност никој од нас не може да избега.

Ќе се обидам да бидам краток и ќе ја концентрирам мојата дискусија на три пункта, поточно на три релации: Релацијата мир - војна, второ, релацијата индивидуална и колективна безбедност и трето релацијата превентивна дипломатија и воена компонента за наметнување на мирот, барем јас така ја нарекувам.

Првата релација беше мир - војна. Според моите сознанија, државната политика на РМ, вклучително и ставовите на сите политички партии, ставовите на контакт групата, на Европската унија и на ОБСЕ, на НАТО, односно Северо - атланската алијанса е да се даде приоритет на дипломатијата.

Воената алтернатива, односно воената компонента, дури во последно време се вклучи во оптек од две причини. Прво, што обидите на дипломатски начин да се смират состојбите во Косово не вродуваа со плод во посакуваната динамика и второ, што поучени од искуствата на крвавите настани на просторите на экс Југославија, на грозоморните сцени невидени по Втората светска војна, каде дури со воена компонента беа принудени завојуваниите страни да најдат мирно решение, дури тогаш воената компонента почна на глас да се понуди како алтернативно решение и тоа со назнака дека интензивно ќе се

продолжи со дипломатијата, да се седнат двете завојувани страни, веќе се зборува за две завојувани страни, да најдат мирно решение. На таа релација сите политички партии и комплетното државно раководство беше да се даде приори тет на дипломатската активност.

Втората релација е индивидуалната и колективната безбедност Овде од многу говорници беа назначени годините 1993, 1995 година, актот за зачленување во НАТО, Програмата "Партнерство за мир" итн. Меѓутоа, грото од нив кажуваат дека придобивката од тоа е што членството во овие асоцијации дава висок степен на гаранција за безбедноста и сочувување на територијалниот интегритет и суверенитет на РМ. Тоа не е спорно, меѓутоа бара и нешто друго. Членството во НАТО и во Програмата "Партнерство за мир" бара активно учество на РМ во сите ситуации кога ќе се појават локални или регионални жаришта, со проширување на воените судири. Тоа значи, доколку пошироката меѓународна заедница наметне став дека воената компонента е потребна, мораме и спрема таа компонента активно да учествуваме. Мислам дека тоа е обврска. Значи, не е во прашање само индивидуалната безбедност, придонес во севкупната колективна безбедност, која може по овој или оној основ да се наруши во било кој дел од Европа. Ако денес творецот на Дејтонскиот договор г-динот Холбрук тврди дека Косово е најопасно потенцијално жариште во Европа, тоа неминовно укажува дека и Македонија како самостојна и суверена држава мора да има активно учество во разрешувањето на косовскиот чвор, со приоритет на дипломатијата, меѓутоа можна е и употреба на воена компонента.

Трета релација беше превентивна дипломатија и воена компонента за наметнување на мирот. Не случајно ова го нагласувам, бидејќи во РМ таа превентивна дипломатија функционира во континуитет веќе 5-6 години. Таа беше потреба и сеуште е потреба, со оглед на тоа дека сеуште е опасно опкружувањето, на непосредна близина до нас веќе се води војна и колку што знам, сите политички партии беа за тоа да се продолжи мандатот на УНПРЕДЕП, дали во ист или засилен со НАТО состав и тука ништо не беше спорно. Единствено што во моментот станува спорно и на кое и јас имам дел од забелешките во резолуцијата е на поимот "подготовки, организирање и изведување на воени напади на соседна држава". Да се разбереме, терминологски не се согласувам, од причина што воен напад на соседна држава, синоним на тоа е агресија, целта на секоја агресија е или територијално освојување на државата или насилно уривање на устаниот поредок на таа држава, барем според дефиницијата што јас ја знам за агресија. Дали е тоа целта на Северно - атланската алијанса и на НАТО или е целта со воена компонента да го наметне мирот и според последните ставови што ги слушаме, барем од средствата за јавно информирање, во таа воена компонента нема да биде поштедена ни една од конфронтираните страни, доколку не се согласува со обидите мирно да се реши спорот.

Значи, децидно е речено дека таа воена компонента може да биде применета кон двете страни, кои нема да ја прифатат формулата. Веројатно таа воена компонента некогаш ќе наметне и принудно решение, на кое нема да се согласи ни една ни друга страна. Што е сега спорно? Спорно е дали РМ во тој контекст може да послужи, дали како преодна станица, дали како полигон за примена на таа воена компонента, во конкретниот случај на една соседна држава. Јас ќе Ве молам, Северно - атланската алијанса, НАТО, колективните системи на безбедност, имаат свои членки. Евидентно е дека во сите тие структури, секоја членка нема еднаква тежина. Тоа е факт, тоа е денес и карактеристика на дипломатијата. Моќта е на едни САД во однос на останатиот дел и текако е јасна и дури некогаш се наметнуваат одредени ставови. Доколку РМ се базира на можностите на НАТО алијансата да го заштити територијалниот интегритет и суверенитет на земјата, сега доаѓаме во ситуација е сега кога има потреба да не заштитите, имате полноправо, меѓутоа, да го користите нашиот воздушен простор не Ви дозволуваме. Мислам дека немаме таква тежина барем во оваа констелација на односите, за да можеме со таква цврстина ние да држиме една неопределеност во оваа ситуација.

Тоа се реални состојби, ние овде може да нудиме вакви или такви формулации, меѓутоа, ситуацијата налага, нема преодни формули, има или ќе застанеш на страната на која застанал целиот НАТО, целата Северно - атланска алијанса или ќе понудиш некое друго решение. Во крајна линија кој овде може да прејудира дека утре ќе биде побарано токму од оваа територија да се примени таа воена компонента на Косово. Меѓутоа, ние како пратеници мораме да сметаме и на таа алтернатива, дека утре и тоа ќе се побара од оваа земја. Ќе Ве молам, формулации во смисла ние сме за НАТО, меѓутоа, НАТО не смее од оваа територија да преземе воени активности чија цел не е агресија на некоја земја, чија цел е да принуди, принудно решение за мир, тогаш ќе Ве молам јас или не ја разбираам доволно дипломатијата, или на го разбираам текстуално она што е напишано. Ако го анализираме текстот како агресија, јас неверувам дека овде било кој би се согласил да направиме агресија врз соседна држава. Меѓутоа, ако се анализира од аспект дека примената на воената компонента е исклучиво со цел да ги седне завојуваните страни да преговараат, за да дојде до мир на тие просотри, тогаш според моите познавања би требало секој од нас да се согласи. Па кому му е во прилог таму да се гине?

Ќе Ве потсетам само, во Босна и Херцеговина дури воената компонента доведе до прекин на воените дејствија, дојде до Дејтонска-та спогодба. Колку тој се реализира е секундарно прашање, меѓутоа факт е дека воените активности таму се смирија. Ако ни е тоа крајна цел, тогаш ништо не гледам дека учествуваме во напад или агресија на една соседна држава. Во крајна линија, историјата не завршува со Косово. Може вакви настани утре, да не даде Господ, да се случуваат и на други простори, можеме да дојдеме до ситуација за други просотри да донесуваме соодветни решенија. Тоа е стратегијата.

Ќе Ве молам, да дадеме право на нашата дипломатија да продолжи со активностите. Од еден говорник овде слушнав дека нашите министри премногу шетаат надвор. Видете, ова се сериозни состојби. Воените стратегии, усогласувањето на акциите побара дипломатијата да оди во странски држави. Тоа се тешки договарања, тоа се преговори, неможе седејќи во канцеларија тоа да се прави. Веројатно ќе има потреба од дипломатијата и поантаму интензивно да се ангажира на овие проблеми.

Мене ми е искрена желба навистина воените активности на Косово да допрат, да прекине со страдањата на тие граѓани. Тоа е и во интерес на РМ и мислам дека на таа линија сме сите овде присутни.

ТИТО ПЕТКОВСКИ:

Дали уште некој бара збор?

Има збор г-динот Мешков.

ЉУПЧО МЕШКОВ:

Почитуван претседателе, почитувани колеги, очигледно овие дводневни расправи покажаа дека парламентот е гладен за вакви расправи, за вака крупни и сериозни прашања, како што е безбедноста на РМ и актуелните политички состојби во соседството. Притоа, мене ми се допаднаа сите овие дискусии, иако имаше и некои потешки зборови и навреди, меѓутоа, Парламентот го покажа оној виситенски амбиент што треба да го има, да расправа по сериозни прашања, оти во спротивно ако не расправаме по вака сериозни прашања постоеше опасност оваа сала да се претвори во фискултурна сала во која главна дисциплина ќе биде кревање раце во вис.

Затоа, мислам дека е добро што се задржавме на вака значајно прашање како што е безбедноста на РМ, ставено во контекст на состојбите во нејзиното соседство. Притоа, имаше најразлични дискусии, меѓутоа сите тие различни ставови во однос на исто прашање покажаа дека актуелната власт не успеа да изгради во овој, при крај, наш мандатен период, се разбира и нејзин, една заедничка национална стратегија во однос на безбедноста и одбраната на РМ и токму затоа сега се јавуваме со сосема спротивни ставови за едно исто прашање, а во подруга ситуација требаше за вака суштински прашања, без оглед дали предлозите доаѓаат од опозицијата или позицијата, требаше навистина да се има заедничко становиште и заеднички став по вака важни прашања.

Некои од говорниците, јас се извинувам што морам тоа така да го кажам, меѓутоа, особено од Партијата за Демократски просперитет овде се обидуваа да докажат овде со своите дискусии дека многу повеќе се категорија на граѓани на РМ кои се најзагрижени за судбината на РМ или да направам една комарација дека можеби г-динот Харуни е позагрижен за судбината на РМ, отколку што сум тоа јас. Се разбира такви, како што некои велат маркетиншки потези или предизборни активности, сигурно дека електроратот тешко би можел во такво нешто да поверува, меѓутоа, сакав да кажам дека не би требало во однос на овие прашања да имаме такви дијаметрални ставови, треба да расправаме и се разбира треба да имаме заедничка стратегија и заедничко становиште.

Тука сигурно имаше и одредени дискусии ама кои немаа баш никаква врска со поднесената резолуција, меѓутоа, бевме трпеливи и ги слушавме и нив. Една од таквите дискусии беше една интересна теза која беше овде изнесена дека парламентарната опозиција која ама баш за ништо не се прашува, особено не за вака важни прашања и од која што сите предлози ад хок се одбиваат, без оглед колку таквите предлози се добри и на место, дека небаре таа опозиција е виновна за доцнењето на интеграциските процеси во РМ. Навистина една смешна теза која неверувам дека било кој граѓанин кој ја следи седницата на овој Парламент може да поверува во такво нешто.

Се извинувам што морам некои работи да повторам, меѓутоа, се докажува дека со оваа резолуција ние сакаме да кажеме дека не се ставаме на нечија страна. Се ставаме единствено на страната на РМ, на ставот на мирот и безбедноста на интересите на сите граѓани во Република Македонија. Оние пак кои се ставаат или сакаат да се стават отворено на нечија страна забораваат дека граѓаните на РМ се длабоко загрижени, дека одредени сценарија кои можат да се случат на Косово можат да бидат и сценарија и за РМ. Притоа, апсолутно се согласувам со сите оние кои сметаат дека заедничка ни е целта, а заедничка ни е целта и интересите на РМ. Ни се разликуваат само приодите и решенијата во однос на тие прашања.

Според тоа, сметам дека секој настап на оваа говорница кој има за цел на другата страна да импутира, да и претстави дека таа е против интересите на РМ, јас мислам дека се тие злонамерни и тенденционски намери. Очигледно дека овие две резолуции, поднесени од пратеничката група на ЛДП, предизвикаа интерес не само меѓу нас како пратеници по ова значајно прашање, туку и во јавноста и убеден сум во тоа дека јавноста со интерес ги следи нашите расправи и токму тоа беше една од причините што сметавме дека треба да бидат поднесени овие две резолуции од два аспекта.

Прво, дека се работи за извонредно актуелни и значајни прашања, за кои треба да имаме становиште односно заеднички став и искрено да кажам сметавме на почетокот на поднесување на резолуциите дека ќе постигнеме консензус на политичките партии во однос на овие две значајни прашања. Меѓутоа, се покажа друго. Но, ако е, затоа е тоа Парламентот секој да си ги искаже своите ставови и се разбира секој во рамките да ги искаже своите ставови во однос на овие прашања. Затоа и не случајно заради актуелноста на овие прашања баравме и посебна седница на Собранието на РМ, меѓутоа, не е тоа битно, ние најдовме време и расправаме веќе два дена за овие значајни прашања.

Се разбира дека за вакви прашања кои се чувствителни, за безбедноста на РМ мора да имаме јасни и концизни ставови. Одредени изјави кои беа дадени од одделни припадници на Владата, морам да кажам во зависност и од националната припадност, создадоа одредени конфузии и нејаснотии во јавноста што е суштината на изградената политика од страна на Владата по овие прашања. Затоа настојувавме и сакаме да докажеме еден кристално јасен став преку оваа резолуција, а тоа е ставот дека Македонија во однос на ова прашање треба да има став на неутралност, односно да не се стави ниту на едната ниту на другата страна, сметајќи дека тоа е начинот да се зачува сигурноста и безбедноста на граѓаните на Република Македонија. Притоа, политичкиот, пак став на пратеничката група и на ЛДП е јасен, дека нис сме, како што го докажавме тоа на многу начини, за Евроатлантските интеграции, интеграциски процеси, дека сме за тоа да работиме сите заедно на патот кон зачленувањето во НАТО. Значи тука нема никакви дилеми, тука сме кристално јасни. Нашиот став за неутралност е во однос на сегашната сложена состојба во соседството. Значи со резолуцијата веламе да не си ставиме ниту на едната ниту на другата страна. Доколку некој од министрите сака да го негира овој став во однос на неутралноста, тој значи е против неутралноста. Ако е против неутралноста тогаш значи сака да се стави на нечија страна. Во тој случај би требало актуелните министри, односно тие што се најзадолжени за оваа политика на овој Парламент треба јасно да му кажат на чија страна се, бидејќи таму, како што знаеме, има два различни интереси, две спротивставени страни. Дури и во меѓународната политика одредени ставови се дека на ослободителната армија на Косово треба да и се даде статус на преговарач во мировниот процес, додека други пак, многу Европски министри го сметаат спротивното.

Според тоа, тој што го негира ставот на неутралноста на пратеничката група на ЛДП треба да каже, да знае Парламентот и граѓаните на чија страна треба да бидеме. Значи, одсуствува токму тој официјален став на актуелната власт. Се разбира дека долго дискутиравме од причина што ние досега и матичната комисија, за овие прашања, како што беше неколку пати речено, колку што се моите сознанија не расправала за вака значајни прашања, иако во оваа состојба сигурно е дека требаше оваа актуелна власт да изгради

заедничка национална безбедносна и одбранбена стратегија. Но, тоа не го стори, како што не го стори ни со заедничката национална економска стратегија. Затоа сега дискутираме на две сосема различни линии.

Оваа резолуција е само еден документ, документиран, она што многу пати беше изјавено, што многу пати Република Македонија во договорите што ги има склучено за ненапаѓање, се изјаснила. Ова е само еден документ во кој треба да го потврдиме она што многу пати од функционерите кои се надлежни за оваа проблематика беше изјавено во јавноста. Сега дали ние се плашине од содржината на таквата Резолуција, или се плашине од постоење на писмен документ кој, на крајот на краиштата некој ќе го обврзува, како да се однесува во одредени ситуации.

На крајот, би сакал само два збора да кажам за оние кои ме обвинија за антиатовска позиција, би го завршил моето излагање само со едно прашање, а тоа е, дали тие што сметаат дека нашата резолуција е анти натовска, дали тие пак сметаат дека 32-та договори што Република Македонија ги има заклучено за не напаѓање на други земји, се анти нападни.

САЛИ РАМАДАНИ:

Денеска бев малку во дилема дали да се мешам меѓу овие два најважни струии или да останам малку од страна.

Меѓутоа, заради вистината, сепак се одлучив нешто да кажам и тоа повеќе во тези. Инаку, ако се каже подетално м за проблемите, за состојбите како и за цела оваа дискусија која веќе трае два дена, тоа ќе траеше премногу.

Од кога се сруши берлинскиот ѕид, некако спонтано се определив за мирно разрешување на сите проблеми воопшто во регионот на Балканот, како за проблемите и прашањата на албанците воопшто, па и за македонците и другите кои живеат на овие простори.

Пред нас сега се наоѓа една резолуција. Од едната страна се негираше, се каже дури не требаше да се поднесува ваква резолуција. Меѓутоа, преамбулата на оваа резолуција не само што е добра, туку е одлична, а такви ставови се и на другата страна. Значи, поддржување на НАТО, партнерството за мир, членство во некоја иднина итн. Меѓутоа, треба да им биде јасно на сите и малку самокритични треба да се однесуваат. Во Резолуцијата, во првата точка или член 1, тоа што е напишано беше цитирано безброј пати тука, јас не сакам да повторувам, не е ништо друго, пак заради вистината, з нам јас оваа партија, предлагачите каков став имаат спрема албанците, морам да кажам дека токму се засновува на Уставот и законите. Токму оваа точка ги потврдува вашите досегашни закони кои ги ратификувавте со поедини земји и со земјата која днес се наоѓа, на некој начин, на дневен ред, токму денеска. А се бараше од владеачката партија, од опозицијата и од нејзините челници да се работи за еквилибранска. Токму таа денес падна тука на испит. Значи предлагачот тоа го потврдува, го брани тоа што вие сте го барале и предлагале досега.

Значи тука постои една контрадикција која е несватлива. Сега што владеачката партија и опозицијата од друга страна исто така е во право, во некој сегмент. Без оглед на тоа што пишува во преамбулата, предлагачите ги негираат реагирањата, ставовите, маневрите, вежбите на НАТО. И сами по себе, може би, вака на стихиски начин несвесно спаѓаат на такви ставови дека се против нас. Владеачката партија е тука во право. Кога не сме способни сами нешто да направиме од Македонија, кога сме слаби, кога сте слаби, тогаш сигурно ќе бараш од страна некоја помош. А, засега НАТО што е. НАТО е демократија, НАТО е Европа, НАТО е Америка, НАТО сме сите ние во иднина, НАТО е и Русија во перспектива. НАТО значи во перспективата. Значи НАТО ќе го спаси светот, ќе ја спаси демократијата, ќе воведат некој ред и мир, каде оди НАТО не е време на тие колонии, туку сега тој оди, се враќа, нема интерес тука. Па луѓе од НАТО, од УНПРЕДЕП имаат склучено бракови. Има човек кој отишол во Европа па сега се враќа, па сака да живее во Македонија и него убаво му е. Убава е земјата, туку ние не чиниме. Сега што, затоа оваа Резолуција, не би рекол априори, нехилистички да се исфрлува како недобра, туку таа сама по себе е контрадикторна. Значи од една страна нешто бара од друга од негира.

Не може никој да ме убеди дека и овој пат, за жал, не се работи за маркетинг. Значи, секој своите избирачи сака да ги држи во тензији, да ги добие. Според мене кога сме толку слаби, кога бараме веќе други дас ни даваат помош тука има трошоци, има и ризици, тогаш кој треба да ја чува оваа земја. Сакате лутете се, сакте не. Владеачката партија нема сила тоа да го направи. Тоа веќе оди. И затоа се изнервирав толку па негирав се, и тоа што требаше на време да биде предложено. Ние доцниме со оваа Резолуција, па дури и ние, и мојата група. Зошто не се отвори проблемот порано. Па Парламентот мора да донесе нешто, мора да има некоја определба, било тоа резолуција, било тоа заклучоци да се изјасни на некој начин што мисли за овие работи. Ние знаеме, прво беше одлуката на НАТО, за маневрите, па потоа тоа го потврди Владата. Значи пред свршен чин. Па и не може ништо. Ни вие не можете ништо. Значи, тука сме слаби.

Сега за Косово може да се зборува колку сакате. Па дајте, немојте, тоа уште така наречена војска, така наречена Република Косово. Тоа е војска која ти се наметнува, сакал или не. Тој е факт кој постои денеска. Па ние не гледаме визионерски, туку се наназад. Ке ни се случи нешто па после ајде... Значи таа постои. Со таа војска веќе разговара меѓународен фактор, без оглед на кој начин, дали тајно, случајно или не и сега ќе дојде еден ден ќе разговара пред Ибрахим Ругова. Резолуција ќе треба, но по мое мислење Резолуцијата треба да се потврди на време, пред времето, да се даде поддршка на претседателот на Република Косово, Ругова, за таква гиганска војна 10 години што бараше демократија и сега...

ТИТО ПЕТКОВСКИ:

Ве молам, г-дине Сали Рамадани.

САЛИ РАМАДАНИ:

Туку треба да се дава поддршка на таква ослободителна војска, која веќе не доведе пред свршен чин сите нас.

ТИТО ПЕТКОВСКИ:

Ве молам, г-дине Рамадани употребувајте ги официјалните називи.

САЛИ РАМАДАНИ:

Тоа е моја работа. Тоа јас го зборувам.

ТИТО ПЕТКОВСКИ:

Вие сте пратеник во македонскиот Парламент. Тоа, држете си пред конференција.

Таму надвор можете. Овде не смеете тоа да го говорите.

САЛИ РАМАДАНИ:

По Уставот, секој граѓанин има право да го каже слободно своето мислење, а прав народен пратеник не може да зборува како тој сака. Никој не навредувам, иако имам случаи колку сакате.

ТИТО ПЕТКОВСКИ:

Во Парламентот не смее.

САЛИ РАМАДАНИ:

Сакате Вие или не, НАТО Европската заедница, Америка веќе е одлучна. Немам некои тајни, вака може информации. Туку сакале ние или не и тоа е во корист на Република Македонија а не на ризик, не на штета, само толку сваќаат нашите балкански глави. Веќе е одредено, било тоа како конфедерална единица, било тоа како трета република, било независна република, веќе сака некој или не, Косово од Америка е предвидено како република.

ТИТО ПЕТКОВСКИ:

Ајде оставете ги тие памфлети.

Има збор г-динот Мевљан Тахири.

МЕВЉАН ТАХИРИ:

Почитуван претседателе, дами и господа пратеници. За една работа за која сметам дека може би и не би требало да се расправа на ваков начин. За жал, се создаде една ситуација во која што секој се изјаснува и можеби од друга страна добро е да се откријат картите и да се каже кој тоа потајно мисли за одредени ситуации, во кои што самата Република Македонија може да дојде.

Резолуцијата на ЛДП, кога не би биле некои изјави кои што беа давани овие денови, дека таа има намера да ги следи стапките на СДСМ, можеби и би имала оригиналност нешто во себе. Но, на ваков начин мислам само се деградира како партија, затоа што се обидува да ги чита мислите на другата партија. Мислам дека тоа за една партија е погубно. Јас се надевам, дека ќе дојде до такви сознанија и ќе ја повлечат Резолуција која што сметам дека е голема стратешка грешка на оваа партија.

Мислам дека, СДСМ заедно со нас, по првичните погрешни проценки и ставови по однос на употребата на територијата на РМ, за евентуална интервенција на НАТО силите е добар придонес за стабилноста на РМ пред се... Сметам дека на овој начин директно ќе се вовлече НАТО во РМ и на тој начин РМ ќе обезбеди заштитен чадор за своите потреби. Мислам дека ова е една истра политика, која што во секој случај од наша страна се поздравува. Од друга страна самиот назив на Партнерството за мир подразбира не едностран однос во кој само се бара одредени услуги, по потреба, туку активно учество во стилот за решавање на одредени кризни ситуации, придонес за гаснење на кризни жаришта. Сметам дека на тој начин РМ, само се покажува како одговорна држава која што во тешки ситуации носи соодветни одлуки.

Пасивниот став кој што се протежира по однос на кризата во Косово, сметам дека е во директна колизија со интересите на РМ, за заштита на нејзиниот интегритет и независност. Мислам дека со вакво активно учество на РМ, се покажува како страна која е дорасната на тешки државни ситуации и на тој начин зазема став, кој пред се е во интерес на самата држава. При ова не може а да не се коментира и ставот на ЛДП по однос на вежбата, прелетот на авионите над територијата на РМ. Да потсетам само во тој случај на средбата кај претседателот на Републиката беше оцетнето дека не може да се каже не. Дека одговорот мора да биде да. И во овој случај на барањето да се стави територијата на РМ, за интервенција во конфликтот во Косово е една иста или слична ситуација и мислам тешко може да се каже не.

Затоа сметам дека, ова е само еден обид да се покаже Владата како страна која зазема ставови. Но, и да е така да и погледнеме во вистината на лице и да заклучиме дека во овој случај дефакто од Владата зазема страна која што и треба да ја заземе, страна која што се очекува која што е во релација со ставовите во меѓународната заедница и која што прави напори, вклучително и воени за да се запре конфликтот и да се изгасне едно опасно жариште во регионот.

Инаку, што се однесува до ставовите на Либерал - демократските партии за кои што тука стана збор, добро е да се спомне дека претседателот на Либерал - демократската група во Советот на Европа, г-динот Расел Џонсон, е еден од поголемите поборници за употреба на силите на НАТО во Косово. Мислам дека авторитетот на претседателот на таа група, во секој случај, не може да се доведе во прашање. Не сум слушнал дека некој од ЛДП, од таа група излегол и се спротиставил на таквите ставови и мислам дека на некој начин ќе најде на изненадување во групацијата на Либерално - демократските партии.

На крајот да го коментирам тоа што еден мој колега коментираше по однос на нашиот апел да се води сметка не само за односите со таканаречената Југославија, туку и со идната Република Косово или Република Косово, која мислам во регионор исто така ќе има важна улога и не треба да се оценуваат како наши политички гафови барањата да се води сметка и за таа страна. Затоа што со ваков став кој се зазема не само што се помагаат албанците во Република Косово, туку пред се...

ТИТО ПЕТКОВСКИ:

Г-дине, јас Ве молам употребувајте ги официјалните називи за да не си имаме проблеми со нашите соседи. Не е така наречена Југославија, туку е СР Југославија, а Косово и Метохија се покраини во таа држава.

Ве молам, да имаме коректен однос за сите држави да ги употебуваме уставните називи.

МЕВЉАН ТАИРИ:

Добро, ние се обидуваме да имаме коректни односи и со Косово. Добро, во секој случај дозволете да завршам, сметам дека треба да се води сметка и за односите со Република Косово, затоа што на тој начин, пред се, ќе се придонесе самата Србија тоа што ќе остане од Југославија да се демократизира и да се спаси од оваа галиматија. Благодарам.

ТИТО ПЕТКОВСКИ:

Дали уште некој бара збор?

Има збор г-динот Наќе Стојановски.

НАЌЕ СТОЈАНОВСКИ:

Почитувани пратеници, по повод оваа точка што е на дневен ред на расправа на Собранието, јас искрено би изразил жалење за колегите од ЛДП што се ставени во таква нелагодна позиција да кажат, односно да докажат, односно да одбранат сосема јасен и дециден став изнесен во Предлог - резолуцијата што однапред е неодбранлив. Тоа се виде уште на почетокот на самата расправа по оваа точка на дневен ред, минатиот пат кога се

апстинираше од учеството во расправата на претседавачот да се јави некој за збор веројатно свесни или дополнителни свесни за позицијата во која се најдоа од моментот откако беше поднесена во процедура таа Декларација во ова Собрание и од одгласот на јавните гласила во РМ кои, за среќа, многу ретко може да каже овој пат јасно и гласно предначеа од позиција на автентичните национални и државни интереси на РМ пред се безбедносни. Мислам тука недвојбено кој со повеќе или со помалку интензитет условно кажано оние што се нарекуваат блиски до опозицијата или обратно оние што се до позицијата имаа еден вообразен идентичен став по тоа прашање.

Во една таква ситуација се што е кажано овде од оваа говорница од аспект на поддршка на таа Резолуција, изгледа многу на стаклени нозе, изгледа кажување без аргументација, внесува забуна како кај нас тука во овој Парламент, внесува забуна и во целокупната македонска јавност. Во основа кога се дискутира за овој проблем на начин како е предложен овде и на кој се инсистира да се усвои, мислам дека се заборава една ситуација дека треба да се тргне од реалитетот во РМ, од реалитетот пред се политичко безбедносен на поширокиот простор на Балканот, во претходниот период овој непосреден што следи од распадот на поранешна СФРЈ и сите случувања што се случуваат сеуште и во рамките на тоа позицијата на РМ како самостојна држава во центарот на вниманието и очекувањата на се што се очекуваше.

Она што се случува моментално како косовско прашање што го нарекуваме ние во рамките на СР Југославија не е неочекувано, туку беше латентно постојано очекувано дека ќе добие таков интензитет и таков тек на работите и дека конечно разврската на целокупната поранешна ЈУ криза дефинитивно ќе се случува на Косово. Од аспект на тоа сите политички субјекти во изминатиот период во РМ тргнувајќи од своите автентични изворни интереси беа свесни за тој факт и така ги влечеа потезите во овој период.

Македонија до денска, до овој момент кога расправаме, јас се надевам и во иднина на нај релевантен начин ги носеше одлуките како во овој Парламент, така и во другите органи на власта во РМ, така ја градеше стратегијата на надворешната политика на РМ да остане надвор од виорот и вртлогот на целокупните настани кои со поголем или помал интензитет внесоа одредени жестоки последици кои долгорочно на другите простори на поранешната ЈУ федерација се одразија на свој познат начин. Оттаму не држи тезата дека оваа актуелна власт која е на власт 5 до 6 години немала стратегија од аспект на својата безбедносна политика и својата одбранбена политика, туку може да се зборува само за одредено постигнување на тоа ниво во согласност со можностите материјални, политички и други кои се пружале да се искористат. Инаку, во спротивен правец доколку се прифати тезата дека Македонија немала стратески пристап кон безбедносните прашња на својата држава веројатно немаше и на ваков начин во овој Парламент да разговараме, туку ќе бевме во сосема поинаква положба.

Сликата за она што во најновиот период се случува на Косово е сосема релевантна со сите можни последици кои можат да настанат од аспект на прелевање на тој проблем, како што многумина тука го истакнаа на просторите на РМ и оттаму високата загриженост и вниманието на овој Парламент денеска и дискусиите по тоа прашање. Единствено позитивно што има од аспект на оваа Резолуција е тоа што на некој начин се отвори расправа по ова прашање било каква можеби недоволно подготвена за состојбите, кои непосредно и жестоко се закануваа за мирот и безбедноста во РМ и за ескалирање на загорзување на човечките права евентуално со несогледливи последици, кои можат да ги поместа поголгорочно проблемите во негативен тренд пошироко на Балканот, а и пошироко.

Од тој аспект нашата загриженост и потезите кои деновите актуелно ги влечеше извршната власт во тој правец, мислам дека се сосема во ред и од таа страна ние како пратеничка група на СДСМ даваме целосна поддршка на излагањата на министрите како минситерот за надворешни работи, така и министерот за одбрана на РМ, во врска со ова прашање.

Она што е најбитно во целата ситуација што треба во ниеден момент РМ да го испушти тоа е прашањето за целосно залагање на начинот на надминување на проблематиката што ескалира на Косово, а тоа е држењето до основните принципи кои се од првичен интерес за РМ, тоа е решавање на проблемот на Косово со без менување на границите и во тие рамки решавање на проблемот внатре во СР Југославија таму каде е настанат и тоа да се прави на начин со аитивно учество на релевантните субјекти заинтересирани субјекти во Косово со беспрекорно условување на одредени прашања.

Мислам дека на таа линија единственото излезно решение за јакнење на безбедносните состојби во РМ и единствениот начин Македонија да остане надвор инволвирана во вкупниот проблем кој може да добие недефинирани димензии во овој момент кога разговараме. Мислам дека, ниеден субјекти во Републиката нема до крај јасна слика доколку продолжат состојбите или се одржуваат во таква состојба во каква што се на кој начин и какви последици можат да настанат од аспект на РМ.

Република Македонија градејќи ја својата државност во рамките на тоа и системот на безбедност и одбрана на Републиката, почнувајќи од основниот акт од Уставот на РМ, вклучително со дефинирање на својата позиција со другите законски акти со актот од 1993 година донесен во овој Парламент, за интеграција во НАТО за нејзиното членство во Парнтерството за мир, тоа се нејзини крупни чекори дефинирани овде пред се носечки столб на актуелната власт за овие 5 години нормално со учество и на другите политички субјекти до сега кои учествуваа во носење на тие документи. Таквиот пристап до сега во ниеден момент не беше оспоредн дури од некои изалгачи во денешната расправа беше потенцирано дека во повеќе наврати беше истакнуван моментот дека тоа е едно од ретките прашања за кои во РМ постои консензус и оттаму е поголемо изненадувањето, барем е мој впечатокот на нашата страна во СДСМ, од каде сега одеднаш овој грмеж, овој татнеж на содржината на предлогот на оваа Резолуција.

Ние можеме да го шираме тој предлог и да го толкуваме поединечно вака или онака, да го читаме по делови со преамбули со содржина на текстот или да го доведуваме во оваа конотација и врска или во онаа конотација, во зависност кој од кој агол гледа на работите, неминовно останува општиот впечаток дека со оваа Резолуција се прави обид да се редефинира досегашната позиција на РМ на политичко - безбедносната ориентација и одбрана на виталните државни и национални интереси.

Јас верувам дека тој документ ќе биде добиен денеска овде или во моментот кога треба да се изјасниме за него, но навистина тој ќе остане како документ и покрај инсистирањето на голем број пратеници тој документ да биде повлечен.

Би сакал да се осврнам во овој контекст на неколку тези кој беа потенцирани на неколку наврати. Од некои дискусанти беше кажано дека со ваквиот став што го има СДСМ - пратеничката група, дека се фаќа една од страните во конфликти на Косово и по однос на косовското прашање. Исто така, мислам по ова прашање во глобала дека навистина се прави обид да се фати страна во конфликтот, но кој е тој што ја фаќа страната и на кој начин ја фаќа страната, да оставиме да пресудат граѓаните на РМ и нека одлучат со оглед што сметам дека и мотивите за пласирање на оваа Декларација во вакво вид и ваква и ваква содржина се повеќе од политички карактер од предизборниот период, затоа е најдобро граѓаните на РМ да го донесат тој суд кој навистина фаќа страна би било многу лошо последиците од фаќање на страна да ги почувствуваме сите заеднички како граѓани на РМ и заземање на одредена позиција, по тоа прашање.

Втората работа е дека имаме изградено одреден приод по таа работа со целиот тој механизам на документи што го имаме донесено. Вербалното убедување од оваа говорница дека не е тоа што сака да се, не се тие мотиви што се сака да се постигнат со оваа Резолуција, дека мотивите се од вакво или онаков карактер таму беа редени 5 или 6 во зависност од тоа кој како ги употребува, останува фактот дека политички гледано дека е тоа ревизија на постојната безбедносна позиција на РМ од аспект на нејзините стратешки интереси. Всушност одамна народот, граѓаните го имаат искажано тоа и низ искусствените животни определувања преку познатата, неколку пати истакнувана во вакви прилики максима дека не паѓа снегот да го покрие брегот, туку паѓа за тоа да секоја сверка си ја открие својата трага.

Една теза беше третирана дека, со оваа Резолуција ЛДП во основа дека го разбрала СДСМ и нејзините претставници во врска со ова прашање, во тоа дека сакаат да го поддржат нашиот приод спрема тоа прашање со формулацијата дека тие одат по нас, барем тоа го кажа г-динот Стојан Андов и рече дека, во своето излагање претходниот ден, мислење дека со ваквиот приод ние одиме по Вас, мислејќи притоа на СДСМ.

НАКЕ СТОЈАНОВСКИ: (Продолжение)

Сега навистина треба да не убедите дека одите по нас. Ако одите по нас, тогаш навистина треба да се построите по нас, тогаш што истрчувате пред нас? Не е проблемот што истрчувате, проблемот е што го грешите компасот, и ако го грешите компасот, тогаш навистина застанете по нас и гледајте, следете не како што одиме, затоа што досега пет години кажавме дека барем на овој план патот го газиме добро и дека барем на овој план никому ништо од политичките субјекти во Република Македонија и на граѓаните не им фали. Можеме да дискутираме, да имаме различни приоди по други теми. Не може да се оди по нас, а да се чекори во спротивен правец и нема друг заклучок, колку пати да се чита овој Предлог - резолуцијата. Има и некој други елементи ако се погледне вака летимично. Содржината на Резолуцијата на пример коинцидира на некој начин има мирис со настаните што се случуваат во Сојузна Република Југославија во врска со најавата на учеството на меѓународниот фактор како посредник во разрешување на Косовскиот конфликт и политичката акција и правна акција што беше превземена во Сојузна Република Југославија за изјаснување на граѓаните на референдум дека тие сакаат сами да го решат внатрешното прашање. И ако се прочита самата Резолуција дека, ние треба на некој начин и онаа опозицијата, другиот дел од опозицијата што ја предлага, треба да заземеме неутрален став по тоа прашање. Некако испаѓа некоја чудна коинциденција со тие политички и правни залагања, што ги водеше внатре во својата држава Сојузна Република Југославија и кои на некој начин да после извесен период веднаш бидат негирани, па бараат инволвирање и помош на меѓународниот фактор во било која форма да кажеме. Тоа е еден впечаток.

Повикот на предлагачот со оглед дека немаат лоши намери, дека имаат добри намери, иако знаеме дека сите добри намери не водат до рајот, многу добри намери многумина однеле во пеколот. И таквиот повик заеднички да ја поправиме Резолуцијата и да ја исправиме и заеднички да донесеме документ, исто јас не гледам многу просто, гледам само декларација во тој повик. Ако се види членот 1 што да се поправи во неа, да се каже дека Република Македонија нема да ја користи својата територија за не напаѓање на три соседи, само на еден, или на два, или на другите два може? Затоа што, суштината на Декларацијата е таа. Ако се тргне надвор од тие рамки значи исто така повикот не држи, затоа што тогаш значи суштински да се измени, да се донесе нова Резолуција. Во секој случај јас би апелирал да не се поддржи оваа Резолуција и да се одбие пред се од следните неколку елементи.

Прво, сметам дека усвојувањето на ваквата Резолуција по форма и содржина каква што е предложена пред овој Парламент, всушност значи фаќање на страна во конфликтот на екстремните страни по прашањето на Косово, што може да предизвика последици несогледливи од аспект на безбедноста на Република Македонија.

Второ, поради тоа што би значело таквото прифаќање ревизија на целокупната досегашна политика што е водена на тој план во Република Македонија од аспект на прифаќање на сите фундаментални акти за интеграција во колективните системи на безбедност, вклучително тука членство во Партнерство на мир, кандидатура во Северно Атлантската Алијанса, ако сакате дури се доведува во прашање и членството во организацијата на ОН. И не случајно ова го викам, затоа што членот 43 од Повелбата на организацијата на ОН ја обврзува секоја членка во случај на потреба на сочувување на меѓународниот поредок и мир и безбедноста на државите да ги стави на располагање своите вооружени сили за тие потреби, да обезбеди и други погодности во врска со тоа, нормално притоа склучувајќи и специјални договори по тоа прашање каде што ќе го утврди обемот, содржината и другите моделитети за тие погодности, каде истовремено се бара од членките на ОН да обезбедат премин на други вооружени сили преку својата територија чиј обем, начин итн., исто така се утврдува со посебен договор. Со самото стапување во членство на ОН Вие ги преземате тие обврски, а ние не еднаш сме го потврдиле тоа овде дека се придржуваме на Повелбата и какви маки мачевме да станеме членови во организацијата на ОН. рашањето е повеќе комплексно. Господа ќе кажам, ние и премногу длабоко сме влезени во тој процес за да можеме одеднаш да кажеме сега: стоп назад.

Трето, мислам дека поддржувањето на ваквата Резолуција би значело на некој начин и поткрепување на одредени екстремни сили во Република Македонија, кои бараат разрешување на меѓуетничките односи на радикален начин.

Господо, од прекиот на минатата седница до денес, еве три, четири дена некои граѓани што јас лично ги среќавам ме прашуваат: што правите, сега му е мајката, во право се Либерал - демократите, треба да се поддржи Милошевиќ и треба еднаш засекогаш да се заврши со нив. Е, сега не е моја обврска јас тоа да го објаснувам на граѓаните дали Либерал

– демократите стојат на таа опција за да "сега му е мајката", нека сами се преиспитаат. И тоа поеднакво како од едната страна на екстремот, така и од другата страна на екстремот.

Мислам дека, овие се првично вака на прв впечаток и доволно елементи кои зборуваат дека оваа декларација не само што нема да се поддржи, туку треба на некој начин на најјасен начин од неа да се оградиме.

ТИТО ПЕТКОВСКИ:

Дали некој друг бара збор? (Никој).

Бидејќи никој друг не бара збор, го заклучувам општиот претрес.

Отворам претрес по текстот на Предлогот на резолуцијата.

Молам, кој бара збор? (Никој).

Молам, колку пратеници има, дали можеме да гласаме?

Констатирам дека немаме услови да гласаме по Предлогот на резолуцијата.

Ја прекинувам седницата, а ќе продолжиме со работа утре со почеток во 11,00 часот.

(Седницата прекина во 17,30 часот).